

Brazauskas tęs reformas

Pirmadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, lapkričio 30 d. (Elta) — Kalbėdamas tradicinėje sekmadieninėje televizijos laidoje „Valstybės vadovo pozicija“, laikinai Lietuvos prezidento pareigas einantis Algirdas Brazauskas pažymėjo: „Lietuva negali eiti atgal — reformos, vedančios į rinkos ekonomiką ir privatizaciją, bus tęsiamos“. Tačiau pridūrė, kad šią politiką reikia vykdyti taip, kad nenukentėtų didžiosios žmonių daugumos interesus.

Vienas didžiausių jo siekimų ir norų, pasakė A. Brazauskas, tai tvirtinti dvasinę pusiausvyrą ir darbinę nuotaiką, todėl jis ir pasisako už didžiąją koaliciją Seime. Jo nuomone, šiuo sunkiu laiku vyriausybė turi būti sudaroma iš specialistų. Todėl dabar politikai turi užgniaužti savo ambicijas ir dirbti Lietuvai.

A. Brazauskas pažymėjo, kad nesikeičia jo nuostatos bažnyčios, dvasininkijos atžvilgiu. Labai svarbus jos vaidmuo, diegiant pagarbą, toleranciją, tarpusavio meilės jausmą. Jis kvietė išieiviją kuo aktyviau įsijungti į Lietuvos gyvenimą.

Kalbėdamas apie Tarptautinį Valiutos Fondą, Lietuvos vadovas pabrėžė, kad sudarytos sutartys nebus lauzomos, tačiau nebuvo išnaudotos derybų galimybės. Jo nuomone, TVF negavo išsamios informacijos apie labai sunkią Lietuvos padėtį. Jis mano, kad Europos Ekonominės Bendrijos subsidijos bus panaudotos ne tik investicijoms, bet ir ūkininkams paremti, žaliavoms, energetikos kainų skirtumams padengti. Tačiau jokios paskolos ir kreditai nepadės, jeigu nepradės normaliai funkcionuoti Lietuvos ekonomika, nebus panaikinti barjerai baziui, pažymėjo A. Brazauskas.

Kalbėdamas apie Lietuvos užsienio politiką, Brazauskas patvirtino nuostata, kad Rusijos armija turi būti besąlygiškai išvesta iš Lietuvos teritorijos, laikantis nustatytų terminų. Tuo pačiu jis pažymėjo, kad Lietuva neturi pamiršti tradicinio partnerio Rytuose. Labai gaila, kad derybos su intensyviu tik pablogėjus ekonominei padėčiai. Tuo pačiu jis pabrėžė, kad su Rusija derėtis galima dėl daug ko, bet derybų objektu negali būti šventai, Lietuvos iškovota nepriklausomybė.

Vytautas Landsbergis išrinktas Seimo opozicijos vadu

Pirmajame Lietuvos Seimo posėdyje buvo sudaryta Tėvynės Santara ir paskelbta jos deklaracija. Tėvynės Santara įsipareigojo visomis išgalėmis ir teisėtomis priemonėmis ginti Lietuvos nepriklausomybę ir stiprinti jos demokratines institucijas, būti vieninga. Seimo opozicijos — Tėvynės Santaros vadu išrinktas Vytautas Landsbergis.

Tėvynės Santaros deklaraciją pasirašė 52 Seimo nariai: Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijos, Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungos, Lietuvos Demokratų Partijos, Lietuvos Tautininkų Sąjungos, Lietuvos Sąjūdžio ir Nepriklausomybės Partijos atstovai Seime.

Sąjūdis analizuoja savo klaidas

Vilniuje įvyko Sąjūdžio remėjų pasitarimas, kuriame dalyvavo ir jo politikų palaikančių partijų bei politinių organizacijų vadovai. Čia buvo atvykęs parlamento opozicijos vadas Vytautas Landsbergis.

Pasitarime kalbėta apie Sąjūdžio kaip opozicijos veiksmus, jo struktūrizavimą. Priimtame pareiškime nurodomos pralaimėjimo rinkimuose priežastys. Tai padidėję gyvenimo sunkumai, sparčiai vykstant reformoms, nesugebėjimas Lietuvos ekonomiką atskirti nuo Rusijos. Kita vertus, Sąjūdžiui pakenkė tokios klaidos, kaip skaidymasis, tai, kad antrajame suvažiavime nuo jo aktyvios veiklos buvo atskirti Sąjūdžio remti parlamento deputatai, iniciatyvos stoka, nepakankamas priešinimasis trukdžiusiems jo veiklai bei tempusiems atgal.

Svarstomos Baltijos regiono saugumo problemos

Vilniuje lapkričio 27-28 d. vyko seminaras, skirtas Baltijos regiono saugumo problemoms. Jį surengė Lietuvos Krašto Apsaugos ministerija kartu su NATO Informacijos ir spaudos tarnyba.

Seminare dalyvavo Baltijos šalių, Švedijos, Danijos, Norvegijos, Suomijos, Didžiosios Britanijos atstovai — gynybos sistemų specialistai, diplomatai, politologai, karinių žinybų vadovai. Seminare dalyvius pasveikinęs laikinai einantis Lietuvos prezidento pareigas Algirdas Brazauskas pasakė, kad rinkimus laimėjusios jėgos nekeis nacionalinės Lietuvos saugumo politikos. Seminare buvo išklausti pranešimai apie galimą naują Europos saugumo struktūrą, Baltijos šalių bendradarbiavimo jėgose perspektyvas, kolektyvinės saugumo sistemos politinius aspektus.

Gyventojų genocido tyrimo centras Lietuvoje

Lietuvos vyriausybė pateikė Seimui tvirtinti Valstybinio Lietuvos Gyventojų Genocido Tyrimo centro nuostatų projektą.

Pritarta Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungos ir Lietuvos Politinių Kalinių Sąjungos pasiūlymui skirti nuolatinius šių sąjungų atstovus stebėtojais į šį centrą.

Galimi nauji ministrai

Kaip rašo laikraštis *Lietuvos rytas*, galimas dalykas, kad naujoje vyriausybėje, į kurios premjeras bus siūlomas buvęs vicepremjeras Bronislovas Lubys, savo postus išlaikys energetikos, ryšių, socialinės apsaugos, krašto apsaugos, susisiekimo ministrai. Pretendentas į ekonomikos ministrus — LDDP narys Julius Veselka, į teisingumo ministrus — buvęs parlamento deputatai Kęstutis Lapinskas ir Jonas Prapiestis.

Tarptautinių ekonominių santykių ministeriją ešą numatoma prijungti prie Užsienio Reikalų ministerijos, o jai turėtų vadovauti LDDP atstovas, ekonomistas, profesorius Povilas Gylys. Du pretendentai į žemės

Venezueloje civiliai apsirengę policininkas saugo perversmo bandymo metu žuvusiųjų gimines, laukiančius eilės atpažinti savuosius. Tai buvo jau antrasis bandymas nuversti nepopuliarų prezidentą Carlos Andres Perez, kuris ir po šio bandymo tvirtino neatsistatydinsiąs ir savo vietą užleisiantis tik ateinančiais metais teisėtai išrinktam savo įpėdiniui. Perversmo metu žuvo 230 asmenų.

Kariuomenės išvedimas — ne vienintelė Rusijos-Pabaltijo problema

Rusijos atstovo argumentai Jungtinėse Tautose

New Yorkas, lapkričio 25 d. (LMJT) — Prieš priimant rezoliuciją, raginančią išvesti Rusijos kariuomenę iš Baltijos šalių, įvairių pasisakančių valstybių tarpe pasisakė ir Rusija. Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtinėse Tautose praneša Rusijos ambasadoriaus argumentus bei pasisakymus.

Rusijos ambasadorius Juli Voroncov pažymėjo, kad jo šalis siekia gerų kaimyniškų santykių su Latvija, Lietuvos ir Estijos valstybėmis. Rusijos Federacija pasiruošusi padaryti viską, kad būtų išspręstos šiuo metu egzistuojančios tarpusavio santykių problemos. Jis priminė, kad Rusija nuosekliai rėmė Baltijos šalių nepriklausomybės siekius ir teigė, kad Rusija ir toliau remia šių valstybių nepriklausomą demokratinių vystymąsi ir mato jose partnerius, kuriant naująją Europą.

Tačiau Rusijos ir Baltijos šalių santykiuose yra likę keletas problemų, tarp jų — Latvijos, Lietuvos ir Estijos teritorijoje esanti kariuomenė, kurią Rusija buvo priversta perimti savo jurisdikcijon kaip Sovietų Sąjungos teisų paveldėtoja. Rusijos Federacijos prezidentas Boris Jelcin ne kartą pareiškė, kad jo šalis yra aiškiai nusprendusi pilnai išvesti jos jurisdikcijoje esančią kariuomenę iš Baltijos šalių. Rusija ir Lietuva yra pasirašiusi grafika, pagal kurią kariuomenė bus išvesta iš Lietuvos teritorijos iki 1993 m. rugpjūčio 31 d., kartu su kitais dviem susitarimais, liečiančiais kariuomenės išvedimą. Rusijos pusė yra pasiūliusi išvesti jos jurisdikcijoje esančią kariuomenę iš Latvijos ir Estijos iki 1994 metų pabaigos, jeigu bus susitarta dėl tvarkingo kariuomenės funkcionavimo iki pasibaigiant išvedimui.

Amb. Juli Voroncov nurodė, kad kariuomenės išvedimas nėra vienintelė Rusijos ir Baltijos šalių tarpusavio santykių pro-

blema. Kadangi šių valstybių ekonomikoje vyksta gilūs struktūriniai pertvarkymai ir nutrūko buvę prekybiniai ryšiai, atsirado problemų ekonominiuose šiu šalių santykiuose. Dar viena sudėtinga problema yra Baltijos valstybių rusakalbiai gyventojai. Jų padėtis Latvijoje ir Estijoje verčia rimtai susirūpinti, aiškino Voroncov. Pasak jo, kalbama apie du milijonus žmonių, kurių teisės yra „masiška“, pažeidžiamos. „Mūsų nuomone, Latvijoje ir Estijoje turi būti atsaukti įstatyminiai aktai, pažeidžiantys etninių rusų teises“, pažymėjo Rusijos atstovas. Šis

klausimas turi būti sprendžiamas nedelsiant, pabrėžė Voroncov, todėl Rusijos Federacijos prezidentas iškėlė jį Jungtinėse Tautose, kur jis bus nagrinėjamas šios Generalinės Asamblėjos Trečiajame komitete.

Rusijos atstovas užsienio reikalų ministras, sakdamas, kad Rusija yra pasiruošusi konstruktyviai ir atsakingai bendradarbiauti su Baltijos valstybėmis. Tokio bendradarbiavimo pavyzdžiu gali būti derybos tarp Latvijos, Lietuvos, Estijos delegacijų ir Rusijos delegacijos, ruošiant šios rezoliucijos projektą, kuris yra pateiktas priimti konsensuso keliu.

JT skatins užsienio kariuomenės išvedimą iš Pabaltijo

JT rezoliucijos turinys

New Yorkas, lapkričio 25 d. — Jungtinėse Tautose bendro pritarimo būdu (t.y. be balsavimo) priimtoje rezoliucijoje buvo minima, jog ja norima pritaikyti „preventyvos diplomacijos“ priemones išvengti konfliktų. Ji remiasi JT generalinio sekretoriaus pranešimu „An Agenda for Peace“ (Taikos darbotvarkė) (1992.I.31) ir 1992 m. Helsinkio dokumento 15-tuoju straipsniu. Ji pripažįsta, kad Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija (ESBK) yra JT Chartos VIII skyriaus prasmę atitinkanti regioninė organizacija koordinuoti Europos ir globalinį saugumą, ir kad JT gali skatinti kitus pasaulio kraštus remti to regiono stabilizavimą.

Ši JT rezoliucija primena ESBK-ai priklausiančių valstybių pastangas, kad iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos būtų išvesta užsienio kariuomenė, neturinti leidimo ten likti, taikiai, derybinio būdu.

Rezoliucija reikalauja, kad Rusija ir Pabaltijo valstybės nedelsdamos pasirašytų sutartis tarptautinių įstatymų dėsniais, kuriose būtų ir dalinių išvedimo grafikos, kad kuo greičiau iš Latvijos ir Estijos būtų išvesti užsienio kariniai daliniai.

JT generalinis sekretorius yra skatinamas naudoti savo įtaką palengvinti kariuomenės išvedimą iš visų trijų Baltijos šalių. Jis taip pat yra skatinamas informuoti JT nares-valstybes apie užsienio kariuomenės išvedimo procesą ir 48-oje Generalinės Asamblėjos (GA) sesijoje apie tai padaryti formalų pranešimą. Jis taip pat yra prašomas tą GA sesiją informuoti ir apie šios rezoliucijos vykdymą. Pagaliau, Rezoliucija nutaria į GA 48-ją sesijos darbotvarkę įtraukti punktą „Visiškas užsienio karinių pajėgų išvedimas iš Baltijos valstybių teritorijos“.

Amb. Lozoraičio pareiškimas dėl prezidentinės kandidatūros

Washington, DC, lapkričio 30 d. — Šiandien ambasadorius Stasys Lozoraitis, paklaustas dėl eventualios kandidatūros ateinančiuose prezidentiniuose rinkimuose, Laisvosios Europos radijui padarė sekantį pareiškimą.

„Lietuvoje yra kilęs projektas į prezidentinius rinkimus įvesti visiškai naują asmenį ir man

JT nariai pasisako dėl Rusijos kariuomenės išvedimo

New Yorkas, lapkričio 25 d. (LMJT) — Prieš priimant rezoliuciją, raginančią išvesti Rusijos kariuomenę iš Pabaltijo kraštų, lapkričio 25 d. dėl jos pasisakė įvairių kraštų atstovai, kaip praneša Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtinėse Tautose.

Didžiosios Britanijos ambasadorius, kalbėdamas Europos Bendrijos vardu, parėmė Baltijos valstybių susirūpinimą Rusijos karinėmis pajėgomis. „Kadangi šios valstybės atstatė savo laisvę, mes norime joms padėti konsoliduoti savo suverenumą ir nepriklausomybę, išvystyti efektyvias ir laisvas demokratijas su pajėgiomis laisvomis rinkomomis bei stabiliais ir draugiškais ryšiais su kaimynais“, dėstė Didžiosios Britanijos atstovas.

„Buvusių sovietinių karinių pajėgų atitraukimas padės šiam procesui. Rusija turi išvesti savo pajėgas. Dėl to negali būti kalbama. Rusija turi laikytis savo pasizadėjimų... ryšium su ESBK (Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos) Helsinkio dokumentu... Mus neramina... sprendimas laikinai suspenduoti kariuomenės išvedimą. Šis sprendimas atnaujino Baltijos įtarimus dėl Rusijos intencijų“, kalbėjo Didžiosios Britanijos atstovas, išreikšdamas supratimą, kad išvedimo procesas kelia tam tikrų praktiškų problemų.

„Bet šios problemos“, jis tvirtino, „jokiu būdu negali kompromituoti tarptautinės teisės nuostata, kad svetimai kariuomenė gali būti suverenoje teritorijoje tikta gavus jos leidimą“. Didžiosios Britanijos atstovas baigė savo kalbą, išreikšdamas Europos Bendrijos pritarimą Baltijos valstybių rezoliucijai ir viltį, kad klausimas bus greitai išspręstas pozityvioje, konstruktyvioje ir nekonfrontacinėje dvasioje.

JAV atstovas senatorius Paul Sarbanes Jungtinių Tautų Generalinei Asamblėjai pareiškė, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksija buvo vienas „iš liudniausių įvykių jų istorijoje“, pabrėždamas, kad JAV valdžia Baltijos valstybių aneksijos niekad nepripažino.

„JAV sveikina ir remia šią rezoliuciją, kuriai... pritaria ir Rusijos, ir Baltijos vyriausybės... Mano valdžia tiki, kad svetimai kariuomenės buvimas Baltijos kraštų teritorijoje be jų leidimo nesutampa su Baltijos valstybių suverenumu, nepriklausomybe ir naryste tarptautinėje bendruomenėje“.

Amerikos atstovas toliau sveikino Rusijos ir Lietuvos sutartį dėl išvedimo grafikos ir linkėjo panašias sutartis sudaryti su Estija ir Latvija. „Suprantame istorinius ir žmogiškus klausimus, kurie komplikuoja ryšius

pasiūlyti kandidatuoti. Šitoki pasiūlymą aš galėčiau priimti tikta konstatavęs, kad jam yra rodomas tam tikras politinių partijų bei visuomeninių junginių pritarimas. Be jo, manau, kad mano kandidatūra neturėtų tos prasmės, kurią jai norėčiau duoti ir todėl nebūtų naudinga mūsų kraštui. Ji turėtų būti siūloma kaip išeitis iš labai sunkios ir visus jaudinančios politinės ir ekonominės padėties“.

tarp Rusijos ir Baltijos valstybių, įskaitant rusų ir kitų mažumų teises Baltijos valstybėse“, pripažino Sarbanes.

Iš savo patirties, Vengrija užstojo Baltijos valstybes, prilygindama šią Baltijos valstybių rezoliuciją nepuolimo pakto gulbės giesmei. Visiškas kariuomenės išvedimas galų gale užbaigtų imperializmo siekius. Prisimindamas, kad 1991 m. birželio 30 d. paskutinis sovietų kareivis paliko Vengrijos žemę, Vengrijos ambasadorius Andre Erdos linkėjo Rusijai ir Baltijos valstybėms diplomatinio lankatumo ir tolerancija atstatyti pilnus, normalius santykius.

Nurodydamas Šiaurės šalių susirūpinimą kariuomenės išvedimo suspendavimu, Danijos ambasadorius Bent Haakonsen išreikšė viltį, kad Rusija toliau vykdys savo įsipareigojimus pagal Helsinkio dokumentą. „Baltijos kraštų reikalavimas išvesti kariuomenę yra teisėtas ir negali būti surištas su bet koku kitu politinio klausimo sprendimu“, pabrėžė amb. Haakonsen.

„Šiaurės šalis supranta praktines, socialines ir ekonomines problemas, kurias Rusija pergyvena ryšium su kariuomenės išvedimu ir suvokia, kad užsienio parama gali padėti šiai problemai išspręsti. Bet tų problemų negalima naudoti pretekstu kariuomenės neišvedimui“, baigė Danijos ambasadorius.

Kanados, Australijos ir Naujosios Zelandijos vardu kalbėjo Kanados ambasadorė Louise Frechette. Ambasadorė kariuomenės buvimą Baltijos šalyse pavadino „rimta kliūtimi“ šių valstybių suverenumo įtvirtinimui. „Šio klausimo taikingas sprendimas“, pasakė Kanados atstovė, „yra būtinas regiono ir Europos saugumui. Nerimą kelia paskutinis Rusijos įsakymas suspenduoti karinių pajėgų pasitraukimą. Tokie vienšališki veiksmai“, pasakė ambasadorė, „neatitinka derybų dvasiai ir šalių rodytai gerai valiai“.

Tų trijų valstybių vardu ambasadorė Frechette pasveikino jau pasirašytus Lietuvos-Rusijos susitarimus dėl kariuomenės pasitraukimo ir ragino abi šalis gerbti sutartyse nustatytas sąlygas ir pasitraukimo grafika.

Kanados ambasadorė pabrėžė Kanados, Australijos ir Naujosios Zelandijos vyriausybės nuostata, kad į derybas dėl kariuomenės pasitraukimo nereikėtų įtraukti kitus šalutinius klausimus, kurie, pasak ambasadorės, „tikta komplikuoja visoms interesuotoms šalims jau sudėtingą klausimą“.

KALENDORIUS

Gruodžio 1 d.: Eligijus, Natėja, Butigeidas, Giedrūnė.
Gruodžio 2 d.: Liucijus, Evazijus, Bibijana, Svirgailas, Skirmantė.

ORAS CHICAGOJE

Antradienį saulė tekėjo 6:58, leisis 4:20. Temperatūra diena 43 F (6 C), dalinai debesuota, gali palyti ar pasnigti, naktį — 22 F (-5 C).

Trečiadienį saulė tekės 6:59, dalinai saulėta, šalčiau.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 312-925-8905
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

VITAMINAS E SAUGO ŠIRDIS NUO ATAKOS

Klausimas. Mano vyro širdį jau du kartus operavo — vis tas užsikimšusias gyslas pakeitė. Drebedama dėl jo nesveikatos imu ir aš gasciotis, kad ir man taip neatstytų. Ką Tamsta, daktare, patartumėi?

Atsakymas. Jis ir Tamsta seniai žinote, kaip gyventi nesulaikiant ankstyvos sklerozės, kuri prie tamstiškio prisartino. Bet, kaip gyvenimas rodo, šiam reikala žinių negana: reikia nuo mažens įpratimo ir normalų elgesį gyvenime.

Tas toks normalumas apima nesijaudinimą dėl menkniekio, nepersivalgymą, negirtavimą, nerūkymą, netinginiavimą-ningingumą. Gėriu gėrėtis — Dievui darbais tarnauti, įskaitant ir vidinę-kasdieninę šyp-

seną, igyjamą padedant silpnesniam visur ir visada — atgėžus savo sauja nuo savęs artimo link.

Žinoma, turite šimtprocentiniai pildyti savo gydytojo nurodymus. Dar ir Alvudo patariamą gyvenimo būdą teks pasisavinti ir kasdien, per visą gyvenimą imti po vieną vitamino E 100 IU kapsulę, kartu su 200 mg cinko tablete.

Naujai tyrimai tvirtina, kad toks vitamino E kiekis atitolina širdies susirgimo pavojų vyrams 26%, o moterims 46%. Tokia žinia pateikta dviejų metų laikotarpyje ištyrus 130,000 žmonių. Išmintingam to užteks, o su kitokiu gultinė dorosis.

KRŪTIES VĖŽYS

Chirurgas — proktologas
Antanas Adomavičius

Kas yra vėžys?

Vėžys yra visa grupė ligų. Yra daugiau, negu 100 įvairių vėžių tipų, įskaitant ir keletą skirtingų krūties vėžio formų, bet jie visi turi bendrą požymį — tai nenormalus ląstelių augimas, kuris suardo organo audinį greičiau, negu jis pats atsistato.

Tumurai ar augliai būna gėrybiniai ir piktybiniai.

Gėrybiniai augliai — nėra vėžys. Jis neperauga ir gretimus organus ir retai pakenkia sveikatai. Gėrybiniai augliai turi būti pašalinti chirurginiu būdu, ir jie paprastai nepasikartoja. Piktybiniai augliai yra vėžys. Jis pakenkia ir suardo gretimus organus. Taip pat patenka į kraują ir limfinę sistemą, vėžinės ląstelės gali metastazuoti (išsisiesti) po visą kūną, sudarydamos naujus tumorus — auglius.

Vėžiniai augliai po jų pašalinimo linke kartotis. Kadangi vėžys gali išsisiesti, labai svarbu nustatyti diagnozę kaip galima anksčiau. Nustačius vėžio diagnozę, gydytojas turi kuo greičiau pradėti gydymą ir kontroliuoti ligos eigą.

Didelį rūpestį moterims sukelia krūties vėžys, žymiai didesnis, negu kitos ligos. Vienas krūties vėžio atvejais išaiškintamas iš 10-ties Amerikos moterų, tai yra geros diagnostikos rodiklis. Paskutiniu metu pasiekta didelė pažanga išaiškinant ir gydant krūties vėžį, pažanga, prailginanti ir pagerinanti moterų gyvenimą. Moterys, jūsų inasas į šią pažangą yra šis: pastovus tikrinimasis pas savo gydytoją ir stengimasis nesuteikiant progos vėžiui atsirasti.

Toliau pateikiu tai, ką jūs, moterys, turite daryti... Nekreipkit dėmesio į įvairių bobučių plepalus apie vėžį. Turbūt esate girdėjusios įvairiausių pasakojimų apie šią ligą, bet čia pateikiami moksliai pagrįsti faktai.

Mokslininkai dar tikrai nežino, dėl ko krūties vėžys atsiranda, bet jis neatsiranda nuo krūties sumušimo, mėlynių ar masažo. Krūties vėžys nėra užkrečiamas.

Padidintos rizikos faktoriai

Nė viena moteris neapdrausta nuo krūties vėžio, bet pas kai

kurias yra didesnė galimybė išsivystyti krūties vėžiui, negu pas kitas.

Moterys, kurios įeina į padidintos rizikos grupę, faktoriai yra šie:

1. Jei yra daugiau nei 50-ties metų.
2. Jei motina ar sesuo sirgo krūties vėžiu.
3. Jei ji turėjo krūties vėžį anksčiau.

Krūties vėžio simptomai

Pas kiekvieną moterį, krūties praeina įvairias pasikeitimo fazes. Kintant moters amžiui, keičiasi ir krūčių funkcija. Krūties kinta esant mėnesinėms, nėštumui, naudojant hormonus, prieš pastojimą, menopauzėje — tai yra tada, kai moteris nustoją turėti mėnesines. Kuo anksčiau krūties vėžys bus nustatytas, tuo sėkmingiau jis bus gydomas. Išmok pažinti krūties vėžio simptomus. Krūties vėžio simptomai yra šie:

1. Guzeliu ar sukietėjimo atsiradimas krūtyje.
2. Pakitusi krūties forma ir konfiguracija.
3. Išskyros iš spenelio. Moterims būtina žinoti šiuos simptomus, nes daugeliu atvejų jos pačios pastebi guzelį ar pakitusią krūtį, o ne gydytojas. Moterys, pastebėję vieną ar kitą simptomą, nedelsdamos kreipkitės į savo gydytoją. Reikalinga taip pat žinoti, kad 8 iš 10-ties atvejų sukietėjimai krūtyje nėra vėžiai. Daugelis moterų turi kietokas krūtis, bet tai turi patikrinti gydytojas.

Krūties vėžio diagnozė

Yra įvairių tyrimo metodų, kurių pagalba patvirtinama krūties vėžio diagnozė. Tai:

Momografija, tai rentgeno pagalba peršviečiama krūtys ir galima pamatyti mažus guzelius krūtyse. Valstybinis vėžio tyrimo institutas pataria moterims, sulaukusiomis 40-ties metų, atlikti mamografiją vieną kartą į du metus, o sulaukusiomis 50-ties metų mamografiją atlikti kas metai.

Echoskopija, tai ultragarso pagalba matoma krūtyje esantys sukietėjimai.

Termografija, ji parodo karštas zonas krūtyje ir padeda diagnozuoti vėžį.

Biopsija, tai tyrimo metodas, ji dažnai atliekama su adata,

įduriant į esantį guzelį krūtyje ir paimit tepinėli ištyrimui po mikroskopu, kurio pagalba nustatoma, ar yra vėžys, ar ne. Esant vėžiui, ekstra tvarka operuojama, šalinant krūtį.

Hormoninis testas, šis testas atliekamas paraleliai su biopsija. Tai estrogenų ir progesterono jautrumo testas. Jis leidžia nustatyti, ar hormonai nemaitina tumoro ir ar nepadaeda jam augti. Ši informacija padeda gydytojui, kai reikalinga pritaikyti gydymą hormonais.

Tikrinkite savo krūtis

Moterys, nesivaržykite paprašyti gydytojo, kad patikrintų jūsų krūtis. Be to, gydytojo krūčių tikrinimas kas mėnesį yra nepakankamas, būtina išmokyti savo krūtis apžiūrėti ir pasitikrinti pačioms.

Krūtis išmokykite tikrintis pačios!

Ankstyva diagnozė bus nustatyta tik tada, kai jūs pačios tikrinsitės savo krūtis, vykdykite šiuos patarimus.

Krūčių tikrinimas

1. Atsistokite prieš veidrodį tiesiai. Abiūrekit krūtis, ar nėra odos pakitimų nuo spenelio ir apie jį, ar nėra susidariusių raukšlėlių, ar nėra odos pleiskanojimo, panašaus, kaip žuvis žvynai. Toliau apžiūrėkite, ar nėra pakitimų krūčių formoje ir jų konfiguracijoje, jei tai atlikot, įtemptai krūtinės raumenis, turit jausti, kaip jie įsitempia ir skausmo neturit jausti krūtyse.
2. Žvelgdamos į veidrodį, pakelkit abi rankas virš galvos, su atvestom alkūnėmis į šonus.
3. Uždekit rankas ant klubų ir atveskit pečius ir alkūnes į priekį.
4. Pakelkit savo kairę ranką ir viršų ir su trim ar keturiais dešinės rankos pirštais rūpestingai iščiupinėkit krūtį nuo pažasties iki spenelio. Atkreipkit pašingą dėmesį į vietą tarp pažasties ir krūties.
5. Suspauskit spenelį ir stebėkit, ar nėra išskyrų. Jei yra išskyrų, kreipkitės į gydytoją.
6. Pakartokit 4 ir 5 punktus gulėdamos ant nugaros.

Geriausia krūtis tikrinti kiekvieną mėnesį, po menstruacijų, praėjus 2-3 dienoms. O jei jų jau nėra, tai kiekvieną mėnesį, tomis pat dienomis.

Reabilitacija

Jei atsitiko, kad reikėjo pašalinti krūtį dėl vėžio, tai tolimiesiems gydyme didelė reikšmė tenka reabilitacijai. Fizinių pratimų atlikimas po operacijos padeda atstatyti jėgas petyje ir rankoje. Po operacijos moteris pastoviai turi būti stebima gydytojo ir visais neaiškiais klausimais turi tartis su juo.

Apsisaugojimas

Tyrimai parodė, kad po odos vėžio antroje vietoje pas moteris yra krūties vėžys. Amerikoje iš 10-ties moterų viena suseraga krūties vėžiu.

Pastebėta, kad vėžys greičiau išsivysto pas moteris, kurios gimdo pirmą vaiką, turėdamos 30 metų. Taip pat pastebėta, kad moterys, kurios vartoja daug riebalų ir riebią maistą, taip pat dažniau serga krūties vėžiu.

Išvada — moterys, gimdykite pirmą vaiką tarp 19 ir 25 metų ir nenaudokite riebaus maisto.

Moterys, atminkite, jei aptikote menkiausias sukietėjimą krūtyje, tuč tuojau kreipkitės į savo gydytoją. Ankstyva diagnozė — išgelbės jūsų gyvybę.

Tiesa yra ta, kad apsisaugojimo nuo ligų gramas yra vertingesnis už ligų gydymo kilogramą. Todėl visos stenkitės apsisaugoti nuo krūties vėžio. Dabar medicina jau žino, kad padidinti panaudota viena aspirino tabletė, sutrinta ir praryta su bet

CHICAGOS LIETUVIŲ KULTŪRINIO GYVENIMO AKIMIRKOS

Ant likvidacijos slenkščio?

Amerikos Lietuvių bibliotekos leidyklos narių metinis susirinkimas įvyko lapkričio 18 d. leidyklos patalpose, tame name, kur įsikūrusi dr. M. Morkūno spaustuvi ir Lietuvių Fondo įstaiga. Iš maždaug šimto narių, kadaise į leidyklos išdą įnešusių po 100 ar daugiau dolerių ir tuo užtikrinusių leidyklos egzistenciją per metus, šiame susirinkime dalyvavo 7, turėdami dar 24 narių atsiųstus įgaliojimus. Susirinkimą pravedė direktorių tarybos pirmininkas A. Kezys, pagrindinį pranešimą padarė valdybos pirm. ir reikalų vedėjas skulp. P. Aleksa. Pradžioje prisiminti 5 mirę leidyklos nariai: J. Daunoras, P. Gaučys, K. Girvilas, T. Radzienie ir dr. E. Razmienė.

1976 m. įsteigta ALB leidykla iš viso išleido 19 daugiausia albuminio pobūdžio knygų: A. Kezio Šv. Kazimiero kapinių albumą „A Lithuanian Cemetery“, „Pennsylvanijos angliakasių Lietuva“, St. Ylos „Lietuvių šeimoms tradicijos“, J. Prunskio „Lietuviai Sibire“ ir dar kelis prabangius albuminio pobūdžio veikalus. O taip pat ir vieną iš svarbiausių išievojimo paruoštų prisikelsiančių Lietuvai turtų — Br. Kvilkio serijinio veikalo „Lietuvos Bažnyčios“ 7 tomus. Iš valdybos pirm. P. Aleksos pranešimo paaiškėjo, kad šiuo metu leidykla eigoje turi tik vieną veikalą — a.a. muziko J. Žilevičiaus paruoštą „Vardyną“, kuris yra esąs S. Jautokaitės sureduotas, tik tebelieka ji išleisti. P. Aleksa ypač pabrėžė, kad šiuo metu knygų čia beveik niekas nebeperka, jų leidimas, neturint mecenatų, esąs visiškai nurostingas, ir sugestionavo, kad leidyklą reikia uždaryti. Jis pats noris iš reikalų vedėjo pareigų pasitraukti, nors kasoje dar yra apie 2,000 dol., o sandėlyje apie 900 leidyklos išleistų knygų egzempliorių. Primintina, kad nemažai jų išsiūsta į Lietuvą įvairioms bibliotekoms ar išdalinta iš ten atvykusiems. Turima 2,000 dol. kapitalą teigiamu atveju teksią investuoti J. Žilevičiaus paruošto „Vardyno“ apie išievojimo muzikus išleidimui.

Po valdybos pirmininko kalbėjęs A. Kezys prašė nors metams leidyklos egzistenciją dar išgelbėti, nes daugelis lietuviškų knygų leidyklų išievojimo jau uždaryt, kitos, kaip Lietuviškos Knygos klubas, šiemet minintis 40 m. sukaktį, tik vargingai vegetuoja. Ieškant išeities, kad nors metams dar būtų išgelbėta ALB leidyklos egzistencija, nutarta prašyti Lietuvių Fondo paramos, kad šis lietuviškas išlaikymui išievojimo skirtas lėšų aruodas paskirtų keliolika šimtų dolerių dar metams sumokėti leidyklos turimų patalpų nuomą. Ar tą sumą pasiseks gauti, parodys netolima ateitis. O kad šios leidyklos pasėtos sėklos vaisiai pasiekė ir Lietuvą, liudija ir tai, kad Lietuvoje su ALB leidyklos žinia, jiems perleidus knygos

kokia koše, naudojant kartu su gausiu vaisių, daržovių kiekiu, apsaugo ne tik nuo širdies atakos, žarnyno vėžio, bet saugo moteriškes ir nuo krūties vėžio. Todėl, kol dar ne per vėlu, kiekviena moteris turi visomis jėgomis stengtis apsaugoti nuo krūties vėžio, turi išmokyti pati pasitikrinti savo krūtis.

Moterys, visos naudokitės čia pateiktomis nurodymais ir patarimais, kad galėtumėte greitai pastebėti atsiradusią vėžio užuomazgą.

Saugokitės nuo krūties vėžio,

puslapines nuotraukas, ten išleistas kun. St. Ylos albuminio formato veikalas „Lietuvių šeimoms tradicijos“, leidžiami Br. Kvilkio serijinio veikalo „Lietuvos Bažnyčios“ tomai.

Tad tuo atveju, jei ALB leidyklos veikla bus pratęsta dar metams, jos vadovybė ir toliau sudarys valdybos pirm. P. Aleksa ir išdinininkas A. Čepėnas. Tarybos direktoriai ir toliau pasilieka šie: pirm. A. Kezys, vicepirm. dr. A. Belickas, sekr. S. Žilevičius, išd. V. Lukas. Tuo atveju, jei leidykla būtų lemta uždaryti, tai jos turimas kapitalas (jei jo dar liks) atiteks Lietuvių Fondui.

Susirinkimui baigiantis, A. Kezys apie ateitį taip kalbėjo: „Tam tikram laikotarpiui tik prigesinkim tą ugnį ir truputiuką sulėtinkim viską, bet neuždarykim. Taip, kad galėtumėm kaip nors pravegetuoti tą laikotarpį, kuris yra sunkus, ir galbūt ateis laikas, kada vėl galima bus sėkmingai veikti, nes mes dar nesam pavargę...“

„Dainavos“ koncertas ir Washingtono prisiminimai

Spauda ir radijas praneša, kad Lietuvių meno ansambliis „Dainava“ gruodžio 13 d. 3 val. p.p. Brighton parko lietuvių parapijos bažnyčioje rengia kalėdinį religinį koncertą su solistais Dana Stankaityte, Jonu Vazneliu, talkininkaujant R. Šoliūnaitės-Poškočienės vadovaujamam mokykliniam chorui. Tokie religiniai koncertai šeštajam dešimtmetyje ir septintojo pradžioje, kol dar gyvas buvo muz. S. Sodeika (vėliau tą tradiciją dar tęsė muz. P. Armonas), ypač garsėjo Šv. Kryžiaus bažnyčioje, ir į juos suplaukdavo iki tūkstančio ar daugiau žmonių.

Kalbant apie religinę muziką, ji „Dainavos“ ansamblio buvo ir tebėra puoselėjama. Prisimintina, kad 1966 m. rugsėjo mėn. pradžioje „Dainavos“ ansambliis, talkininkaujant kitiems chorams, giedojo Washingtono, susirinkus dešimties tūkstančių lietuvių miniai, kai ten esančioje Amerikos katalikų tautinėje Nekalto Prasiidėjimo šventovėje buvo šventinama lietuvių iirengta Šiluvos Dievo Motinos koplyčia. O pernai rudenį — spalio 13 d., lygiai prieš dvejus metus ir du mėnesius prieš dabartinį religinį koncertą, minint tos koplyčios 25 metų sukaktį, į JAV sostinę vėl buvo pakviestas, jau smarkiai atjaunėjęs, „Dainavos“ ansambliis. Jis išvakarėse, susirinkus netoli tūkstančio iš visur suvažiavusių tautiečių, atliko pasaulietišku dainų koncertą netoli šventovės esančioje arkivysk. Carroll vardo aukšt. mokyklos auditorijoje, o rytojau, sekmadienio popietę, į milžinišką šventovę suplaukus iki 3,000 lietuvių ir jų draugų, išsiriakavę prie didžiojo altoriaus, giedojo per iškilmingas sukaktuvines Mišias, koncelebruojamas Washingtono kardinolo, 4 vyskupų ir 34 dvasininkų. Tose iškilmėse dalyvavusiems pasiliko tikrai neužmirš-

didindamos organizmo atsparumą jam, valgant liesą maistą, sureguliuojant savo svorį, naudojant ALVUDO ovo-lakto vegetarišką dietą, kuri padeda ne tik kovoję prieš sklerozę, bet ir kovojant su vėžiu visų kūno dalių, įskaitant ir krūčių vėžį. Dabar čia kas dešimta moteris kada nors gyvenime suseraga vėžiu. Minėtų patarimų klausydamos ir juos pildydamos, lietuviš, ne kas dešimta, bet kas tūkstantoji susilauks nelaukiamo vėžio ir tai bus didelis lietuviams ir Lietuvai laimėjimas.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažina, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

tamas įspūdis, kai koplyčioje įamžintas geriausių lietuvių dailininkų menas pynėsi su giedamų garsais ir Lietuvos vyskup-kankinio S. Tamkevičiaus pamokslu žodžiais.

Grįžę į Chicago, dainaviečiai ir rengėjai netrukus buvo maloniai nustebinti, kai į jų koncertą Jaunimo centre susirinko pilnutėlė salė pasiklausyti jų atliekamų lietuviškų dainų. Dabar jie ateina su kalėdinio religinės muzikos koncertu Šv. M.M. Nekalto Prasiidėjimo bažnyčioje, talpinančioje

gal apie tūkstantį žmonių. Kažin, ar ji nebus per maža, gausiai ir koncertą suplaukusiemis, išievojus sostinės ir jos apylinkių lietuviams!

VL R.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ir Christ Iloginoms
2434 W. 71 St., Chicago
Tel. 312-434-5549 (veiklia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 3 v.p.p.
10401 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL
Tel. 708-598-4430 (veiklia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. 4 v.p.p.—7 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road,
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 85 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p.—7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždarytas, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.r.—12 v.p.p.

6132 S. KEDZIE Ave., Chicago
(1-312) 778-6989 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS.
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago
312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2906
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2484 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adema
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-348-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel. 708-557-8383

Kab. tel. (1-312) 588-0348;
Rez. (1-312) 778-5833

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-8; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kaiba lietuviškai)
Tikrina akis, prikaipo akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBITIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 778-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kaiba lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽILOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

JAUNIMO CENTRUI 35 METAI

Gyvenimas, lyg sraunus kalnų upokšnis, putodamas bėga, plaukia, viską negrįžtamai nunešdamas. Taip dingsta įvykiai, prisiminimai, svajonės ir vardai. Jau daug Jaunimo centro statytojų nebėra mūsų tarpe, tačiau jų darbo rezultatai liko. Minėdami šio lietuviško kultūros židinio 35 metų sukaktį, mes juos su pagarba prisimename ir lenkiame jiems savo galvas. Grįžkime į praeitį, kuomet Jaunimo centro dar nebuvo. Tuomet Chicagoje buvo labai gyva lietuviška veikla, bet nebuvo savos pastogės. Lietuviams apleidžiant Bridgeportą, senąjį lietuvių centrą, Lietuvių auditorija savo senosios paskirties nebeatliko. Lietuviams keliantis ir vakarinius miesto pakraščius, liuanistinėms mokykloms, meniniams kolektyvams, jaunimui ir visuomeninėms organizacijoms reikėjo savų patalpų.

Tėvams jėzuitams vadovaujant, lietuviškai visuomenei pritariant ir remiant, buvo nutarta statyti savas patalpas, kuriose būtų salė ir mokykloms klasės. Po ilgo ieškojimo buvo surastas tuščias ir apleistas sklypas, kuriame ir buvo nutarta statyti pradėti. Tuomet buvo girdima balsų, kodėl taip toli ir vakarus einama, nes didžioji dalis naujųjų ateivių tuomet tebegyveno tarp Bridgeporto ir Brighton Parko, ir ne visi buvo motorizuoti. Be to, buvo dar ir Aštuonioliktosios kolonijoje gyvenančių. O dabar jau girdime, kodėl nebuvo nueita dar toliau ir vakarus. Yra sakoma: „Jeigu Mozė būtų pasukęs į dešinę, o ne į kairę – tai šiandien ne arabai alyvos kainas diktuočiau“. Tuomet mūsų visuomenė daugiausia įvairiose imonėse dirbo. O jos prie geležinkelių linijų koncentravosi. Tad mūsų parapijos ir įvairios įstaigos buvo steigiamos ten, kur jų lankytojai ir išlaikytojai gyveno.

Praėjus 35 metams, daug kas jau kitaip atrodo. Gyvenimas ir įvykiai dabartiniu metu daug greitesniais tempais keičiasi. Kuomet buvo pradėta Jaunimo centro statyba, tai mūsų kėlimasis į Marquette Parką buvo tik prieš kelis metus tepasidėjęs. O dabar jau spalva keičia. Tai tik patvirtina pasakymą, kad „gyvenime nėra nieko pastovaus“. Jeigu viskas būtų vietoje stovėję, tai nebūtų ir Jaunimo centro mums reikėję. Bet gyvenimas viską keitė. Keitėsi mūsų kolonijos, tuo metu jos didėjo. Prieš keletą metų atvykusi ateivių banga pradėjo ekonomiškai stiprėti ir jaučyti savo svorį. Tad psichologiškai buvo tinkama dirva ir su didesniais projektais pasireikšti. Tereikėjo tą energiją tik tinkama linkme pakreipti. Kaip žinome, atsirado žmonių, kurie ėmėsi iniciatyvos tą idėją įgyvendinti. Čikagos Jaunimo centras yra bendro darbo vaisius. Ne vieno, bet daugelio lietuvių idėjomis jis buvo suplanuotas, bendromis pastangomis jo statybai buvo sutelktos lėšos, visų bičiulių jis yra išlaikomas. Jis gimė iš tėvynės meilės. Jaunimo centras liudija jaunajai kartai, kad senieji tautiečiai mylėjo gimtąją kalbą, skambias lietuviškas dainas ir visą mūsų kultūrą (Čikagos Jaunimo centras 1957-1967).

Taip, visų bičiulių jis yra išlaikomas. Šia proga norėčiau padėkoti tiems visiems bi-

čiuliams, kurių dalis net Chicagoje nebegyvena, bet, suprasdami jo reikšmę visai išeivijai ir lietuviškai kultūrai, prisideda prie jo išlaikymo. Lietuviai jėzuitai jį pastatė ir daugelį metų administravo. Bet jų jėgoms silpnėjant ir gretoms retėjant, administravimą perleido pasauliečiams. Pirmąją JC valdybą sudarė ir jai vadovavo Irena Kriaučeliūnienė. Taip pat jos pastangomis buvo suorganizuotas „Jaunimo centro moterų klubas“, kuris iki šiol nuosirdžiai ir gausiai jam talkininkauja. Be jų talkos būtų daug sunkiau JC išsilaikyti. Po kurio laiko J. Kriaučeliūnienė pasitraukus, į jos vietą buvo pakviesta Salomėja Endrijo-nienė, kuri iki šių dienų jam vadovauja. JC administracijoje tėra tik vienas samdomas žmogus.

Jau buvo minėta, kad Jaunimo centras tarnauja ne tik Chicagoj, bet ir visai išeivijai. Jame jau yra sukauptos centrinės liuanistinės institucijos: Lituanistikos tyrimų centras, Pedagoginis liuanistikos institutas, Pasaulio lietuvių archyvas (kuriame yra per 100,000 leidinių), Muzikologijos archyvas, Čiurlionio galerija, Foto archyvas, LB Švietimo tarybos vadovėlių sandėlis ir daug kitų institucijų. Nereikėtų užmiršti, kad jame taip pat veikia Chicago liuanistinė mokykla, kuri šiemet yra žymiai padidėjusi. Tad Jaunimo centre savaitgaliais vėl pilna kryptavimų ir juoko. Vėl jame pagyvėjo jaunimo organizacijų sueigos. Nors jo aplinka rasiniu požiūriu jau yra pasikeitusi, bet priešais ir šone jo yra imonės ir kabelinės televizijos centras. Gatvėje pašaliečių judėjimo beveik nėra. Tai žymiai padidina jo saugumą. Kadangi jame yra vienaintelė lietuviška salė su scena, tad reikia manyti, jog jame lietuviški renginiai bus rengiami dar daugelį metų. O dabartiniu metu jame vyksta gyvas studijinis darbas. Jo liuanistiniai archyvai patraukė Lietuvos dėmesį, ir jame visą laiką yra keletas dirbančių ir renkančių medžiagą.

Dabartiniai Lietuvos įvykiai parodė, kad dar nereikia skubėti su savo liuanistinių archyvų išsiuntimu. Manychiau, kad liuanistiniai archyvai turėtų užsienyje likti. Lenkai turi Šveicarijoje savo „Polonia“ institutą. Tad ir mes turime rimčiau į ateitį žiūrėti. Turint tokius kaimynus, nereikia akių užmerkti ir ramiai miegoti. Jaunimo centro pastatai kaip tik tokie paskirti ir galėtų tiktai. Reikia gyvenimą į ateitį planuoti, o ne apie likvidaciją galvoti. Mes negalime jo apleisti, kadangi jame vyko beveik visi didieji išeivijos įvykiai. Tai yra mūsų istorijos dalis. Dainų arba Tautinių šokių šventės, nors ir ne jame jos vyko, bet jame jos buvo planuojamos. Taip pat prie jo Laisvės kovų paminklo visokios šventės ir suvažiavimai buvo pradedami ir užbaigiami. Šį veiklos periodą reikėtų ateitį palikti. Renginiai ir įvykiai, kurie jame vyko, dažniais atvejais buvo filmuojami. Reikėtų pasirūpinti, kad iš jų visų būtų sukurtas geras filmas. Tokį filmą reikėtų statliuoti užrakinti, bet multiplikuoti, keletą kopijų į Lietuvą išvežti ir šiaip kuo plačiausiai paskleisti.

J.Ž.

Dievas sako: „Šiandien“,
velnias sako: „Rytoj“.
Lietuvių posakis

Taika su žmonėmis, karas su
ydomis!
Ottono II sūkis

KOVO 11 DIENOS LIETUVA

JONAS DAINAUSKAS

Dabartinės Lietuvos rašytojo Vytauto Petkevičiaus ir kitų leidiamo laikraščio „Opozicija“ 1992 m. liepos mėn. 27 (30) numerio rašinyje „Šviesiausių protų pramintu keliu“ Vytautas Gurskis, „Vytauto Didžiojo Vytautų pulko pulkininkas“, rašo: „Pastebėjau, kad dabar klastojama Lietuvos istorija. Šiandien mums kalama ir galva, kad Lietuva buvo okupuota 1940 metais, o juk 1939 m. rudenį mūsų respublikos seimas su prezidentu Antanu Smetona įsileido tarybinę kariuomenę į Lietuvą, neatsiklausęs tautos. Pokario metais ginkluotos lietuvių gaujos ne kovojė prieš okupacijos kariuomenę, bet žudė savo tautiečius, grobė jų turta, o šiandieną tie buvę banditai laikomi didvyriais...“ Panašiai skamba ir tolimesni to rašinio svaicijojimai. Beskaitant tą rašinį (o panašių yra net gana daug vien tame laikraštyje „Opozicija“) prisimenama, kad panašiai skambėjo Stalino bei jo ipėdinių okupacinės spaudos „irodinėjimai“, kada arti penkiasdešimt tūkstančių lietuvių partizanų žuvo nelygioje kovoje dėl Lietuvos laisvės atgavimo.

O „Nepriklausomos Lietuvos laikraščio“ „Respublika“, 1992.X.28 d. Nr. 210/834, Albinas Visockas rašinyje „Seimo rinkimai – demokratijos saulėlydis?“ rašo: „...Per dešiniųjų politinių jėgų malonę ir dėl jų visiško dorovinio išsigimimo sulaukėme nuožmaus pilietinio karo išvakarių. Nekyla abejonių, jog jie pirmieji imsis smurto ir antikonsitucinių veiksmų, pasitikėdami savo turima ginkluota jėga ir nusispjaudydami ir pasaulio viešąją nuomonę. Savaiame suprantama, jog dešiniųjų ginkluotais pranašumas tėra iliuzinis ir laikinas – jie visai logiškai sulauks atitinkamo priešingos pusės atsako. „Dainuojanti revoliucija“ nejuočiom peraus į nerėgėtą masto visos tautos genocidą, šįkart, deja, vykdomą savųjų, mielų tautiečių, rankomis. Šimtai tūkstančių gyvybių dar bus sudėta prie tariamos laisvės ir tariamos nepriklausomybės aukuro, šimtai tūkstančių žuvusių beprasmišose tarpusavio pjautyne, tapusių nusikaltėlių gaujų aukomis, mirusių nuo bado ir šalčio, nesulaukusių elementarios medicinos pagalbos ar savo valia pasitraukusių iš gyvenimo juodos nevilijos ir nepakeliamo siaubo valandą. Fizinis tautos genocidas, kurį uoliai rengėte ir

pagaliau parengėte jūs, ponai landsbergiai, čepaičiai ir vagnoriai, jau prasideda...“ Čia svarbiausia tai, kad šio rašinio autorius žino, jog: „...Lietuvos griovėjai nepaklus rinkėjų daugumos valiai ir geruoju valdžios neatiduos. Jie „gelbės“ tautą nuo „komunistų“ – net jei ir reikėtų visą tautą pakisti po vėlela...“

Panašių klaidų rašinių dabartinėje Lietuvos spaudoje apstu, nepaisant, kad šia grupė ar koks asmuo (dažniausiai kokia „bendrovė“) tą ar kitą laikraštį leidžia. Savo rinkinyje Lietuvių spaudos, pasirodžiusios Lietuvoje po 1988 metų rudens, turio 542 pavadinimų laikraščius bei žurnalus (toli gražu ne visus pasirodžiusius), kai kurių tik po vieną ar kelis numerius, o kai kurių apyplinius kompleksus. Spėjama, kad apie aštuoniasdešimt jų jau nustojo eiti. Kokie dvidešimt periodinių leidinių skelbia iš esmės vien verstinius, pornografinio ar pusiau pornografinio pobūdžio rašinius, iliustracijas. Visi laikraščiai pilni įvairiausių skelbimų. Ta spaudą ne tik kataloguojų, bet stengiuos ją perskaityti, net ir skelbimus. Iš tos lektūros ir pasikalbėjimų su šimtais įvairiausių profesijų žmonių iš Lietuvos (su kuriais nuo 1988 m. rudens iki dabar teko kalbėti) galima buvo padaryti išvadą, kad po ilgų susisikio komunizmo okupacijos metų dabartinės Lietuvos gyventojų tarpe yra per 30% „pomidorų“, tai yra linkusių (nesvarbu kokiais – politiniais ar ekonominiais – sumetimais) tikėti okupanto primetomis politinėmis mintimis. Lenkijoje po 1956 m. birželio mėn. įvykių (ir po Vengrijos įvykių), 1956 m. gruodžio mėnesį pravestoji analizė parodė, kad ten, tada „pomidorų“ buvo ne daugiau 3-4%, 1992 m. spalio 25 d. I-jo rato ir lapkričio 15 d. II-jo rato rinkimai į Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą parodė, kad balsavusiųjų tarpe yra net daugiau nei 30% „pomidorų“. Toks lietuvių išeivijai nesuprantamas reiškinys perša mintį, kad žuvusių kovose dėl išlaisvinimo iš Sovietų okupacijos aukos prarado savo prasmę.

1940.VI.15 d. sovietų kariuomenė okupavo Lietuvos Respubliką. Toliau vyko sovietų „teisiniai veiksmai“, vadinant okupuotos Lietuvos valstybinį testinumą, vadinant, iki Sovietų Aukščiausioji Taryba

Lietuvą „priėmė“ i sovietų respublikų tarpą. Visi tie sovietų atlikti „teisiniai veiksmai“, daryti prisidengiant Lietuvos Respublikos institucijų vardu, konstitucinės teisės požiūriu buvo niekingi, nes juos darė okupantas. Laisvasis pasaulis tos okupacijos niekad nepripažino. JAV prezidentas F. D. Rooseveltas 1940.X.15 d. pasakė, kad Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai sutrukdė, ir, laikui atėjus, Lietuva vėl bus laisva. 1940.VI.15 d. Lietuva buvo Vasario 16 d. akto Lietuva ir okupanto buvo sutrukdymas vykdytas visų, iki tai dienai veikiančių, Lietuvos įstatymų. Prašalinis okupacija, Lietuva vėl turėjo būti Vasario 16 d. akto Lietuva. Taip pareiškė 1941.VI.23 d. Laikinoji Lietuvos Respublikos vyriausybė, bet tada Lietuvai savo konstitucinių teisių vykdymą sutrukdė nacių Vokietijos vyriausybė. 1944-1952 m. visoje Lietuvoje, o paskirose vietose iki 1957 m., lietuvių ginklu kovojo dėl Vasario 16 d. akto Lietuvos valstybės išlaisvinimo iš okupacijos. LTSR buvo okupanto jėga Lietuvai primestas „aparatas“, kuris niekad nebuvo pripažintas Vasario 16 d. akto Lietuvos valstybės „tėsinys“, nors sovietai dėl daug pastangų tokiam pripažinimui gauti. LTSR, konstitucinės teisės požiūriu, buvo vien okupacinės jėgos įrankis.

Praėjus braškėti Sovietų Sąjungai, lietuvių patriotai pradėjo siekti atsikratyti sovietų okupacijos. Atėjo 1990 m. kovo 11 d., kada LTSR „nuostatais“ išrinkta LTSR Aukščiausioji Taryba nutarė atstatyti Lietuvos Respublikos nepriklausomybę, išėiti iš Sovietų Sąjungos. 1990.III.11 d. LTSR Aukščiausioji Taryba priėmė 12 nutarimų:

1. LTSR AT nutarimas dėl LTSR Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko išrinkimo.
2. LTSR AT nutarimas dėl LTSR AT Pirmininko pavaduotojų išrinkimo.
3. LTSR AT nutarimas dėl LTSR AT Sekretoriaus išrinkimo.
4. Deklaracija dėl LTSR AT deputatų įgaliojimų (kuri skamba šitaip).

„Lietuvių Tautos apsisprendimu 1918 m. vasario 16 d. atstatyti nepriklausoma Lietuvos valstybė, įvertinusi save 1920 m. gegužės 15 d. Steigiamojo Seimo rezoliucija ir 1922 m. Lietuvos Valstybės Konstitucija, tapo pasaulio tautų

Lietuvos sodybos vėl gali laisvai puošti kryžiais.

Nuotr. Viktoro Kučo

bendrijos pilnateise nare ir iki 1940 m. birželio 14 d. reikė taotos suvereninę galią per Lietuvos valstybės suverenines institucijas. 1940 m. birželio 15 d. smurtu ir agresija Tarybų Sąjunga suvaržė Tautos suvereninę galią ir neteisėtai inkorporavo Lietuvą į TSR sudėtį. Nors tauta nepatraukiamai priešinosi, svetimą jėgą ilgai sugriovė Lietuvos valstybės struktūras, pakeisdama jas iš šalies primetomis. Nuo 1988 metų, randantis naujos galimybes, tautos atgimimo ir nepriklausomybės sąjūdis pradėjo reikštis atvirai, apimdamas plačiausius visuomenės sluoksnis. Tautos valia, viešai prabilusi pilietinėse akcijose, virto jos suvereninės galios raiška per esamas institucijas. Lietuvai primetų svetimto valstybės struktūrų panaudojimas neturi būti interpretuojamas kaip jas primetusios valstybės suvereniteto lietuvių tautai ir jos teritorijai arba tos valstybės įvykdymo aneksijos pripažinimas. 1990 m. vasario 24 d. rinkimuose i Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą rinkimų teise turintys Lietuvos gyventojai savo valia suteikė išrinktiems Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos

deputatams tautos atstovų mandatą ir prievole atstatyti Lietuvos valstybę ir reikšti tautos suvereninę galią (suprema potestas) per šią Aukščiausiąją Tarybą, kuri nuo 1990 m. kovo 11 d. 18 val. bus vadinama Lietuvos Aukščiausiąja Taryba“.

5. Įstatymas dėl valstybės pavadinimo ir herbo.

6. Lietuvos Respublikos AT aktas dėl Lietuvos Nepriklausomos Valstybės atstatymo (kuris skamba šitaip) – „Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, reikšdama Tautos valia, nutaria ir iškilmingai skelbia, kad yra atstatomas 1940 metais svetimtos jėgos panaikintas Lietuvos Valstybės suvereninių galių vykdymas, ir nuo šiol Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė. Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės aktas ir 1920 m. gegužės 15 d. Steigiamojo Seimo rezoliucija dėl atstatytos Lietuvos demokratinės valstybės niekada nebuvo nustoje teisinės galios ir yra Lietuvos Valstybės konstitucinis pamatas. Lietuvos valstybės teritorija yra vientisa ir nedaloma.“

NIEKAM NEREIKALINGI

JURGIS JANKUS

37

Vėliau, kai po vakarienes sėdėjome Živilės tėvų ratuose, girkėnoje sekta, užsikądami šokoladu, Živilė pasakė:

- Tėte, žinau ką?
- Nežinau, – šyptelėjo tėvas.
- Čia visokių rąstų yra, pastatykit sūpynės, tik daug didesnes, negu mūsų buvo.
- Tai tau! – nustobe tėvas. – Ar jau sprandą nutūkti nori?
- Tėte! Kad tu tuoj. Čia tiek jaunimo, ir visi neturi ką veikti. Nors pasisuptumėm.
- Žinau, žinau, kaip tu supies. Ar dar neužteko bėdų, kol ligi čia atsidaužėm, ir Dievas žino, kas bus rytoj, o jai sūpynės galvoji. Ir su kuo aš tau jas pastatysiu? Su penkais pirštais?
- Juk čia ne koks vidurlaukis. Dvare turi būti visokių įrankių. Rytų mudu, – metė akis į mane, – nueisim pas komendantą, paprašysim, ir pamatysim – visokių įrankių atsiras.
- Komendant... Komendantas turi savų reikalų ir savo rūpesčių, suks jis tau galvą tavo sūpynėm. Kad pavėžino, šokolado davė, prie knygų prileido, tai jau galvoji, kad gali jam ir ant sprando lipti.
- Tėti, koks čia lipimas. Mums tereikia tik vieno žodžio. Tik: „Statyk!“ Kai jis leis, įrankius susirasu. Jam statyti nereikia. Gal net nemokės. Gal Amerikoje sūpynių visiškai nėra. Kai pastatysim, gal ir jis norės pasisupti. Paziūrėsim, kaip aukštai leis išduimamas. Kas žino, gal leisim net pervertiamas.
- Aš tau tą persivertimą į užpakalį įkėsiu, kad

nė prisist negalėsi. Nespėjai vienoj vietoj kelias dienas prisėsti ir nebežinau, ko nori, – jau visiškai pikta su barė motina.

– Gerai, mamyte, gerai. Prižadų, kad per viršų nesiversiu. Ir visiškai nesisupsiu. Su knyga sėdėsiu ir žiūrėsiu, kaip kiti supasi. O jeigu kas ir prikaltėtu, tikrai prižadau nbesiausti. Net jeigu ir pats komendantas pakviestu, tai tesusipsiu tik tiek, – parodė su ranka, – tik geram vyrui ligi nosies.

Kai, išbaigę sekta, sulaužė porą plytelių šokolado ir apkalbėję kasdienines bėdas, ypač rūpesti, kada kas ir kaip perveš ar nors leis pereiti į anapus Elbės, grįšom į daržinę. Živilė prikišo, kam aš nesijungiu prie jos ir nepadėjau įprašyti, kad tėvas nustotų šiaušti prieš sūpynes.

– Kodėl? Sakyk, kodėl visą laiką tylėjai? Negalėjau pasakyti, kad dėl to paties komendantas. Nenorėjau, kad juodu suptųsi tose pačiose sūpynėse, gal net per viršų verstųsi, juoktųsi ir klykautų.

– O ką aš galėjau pridėti, kai tu taip įtikinamai ir gražiai šnekėjai. Bijojau, kad, savo trigraįjį įkišęs, reikalą dar labiau sugadinsiu, – mėginau išsisukti.

– Taip galvoji, kad dar nepažįsti mano tėvų. Kai aš ką sakau, tai vis ne, o kai svetimais sako, tada paklauso. O tu jiems patinki: tikrai būtų paklause.

– Kodėl aš turėčiau jiems daugiau patikti? – prieštaravau, nors toji mintis ir buvo arti širdies. Kilo noras paklausti.

– O kaip tau? – bet ji savo keliu šnekėjo: – Kai su kuo kitu arčiau padraugaudavau, vis motina rasdavo ką pasakyti, vis perspėti, o kai su tavim pečius suglaudus nosis į knygą bedu, nė pusę žodelio. Ir kai vieni du į knygų kambarį nueinam ir valandom negrįžtam, jokio priekaištėlio, lyg taip turėtų ir būti.

– O kodėl neturėtų? – pasidrasinęs pasakau, bet ji lyg neišgirsta.

– Žinau, kad jie šiandien apie tas sūpynes šnekės, o tu rytą irgi pašnekink. Sakyk: „Tai kada tas sūpynes statysim?“ – įpareigojo.

– Bet pirma reikia gauti leidimą iš komendanto. O kas būtų, jeigu pastatytumėm be jo leidimo. Jam terūpi, kaip visus pašerti, gal dar kaip išvežti namo, kad mažiau šerti reikėtų, o visa kita, kas jam. Svarbu, kad nesimušam.

– Vis tiek reikia. Nors dėl mandagumo. Kai nieko nepasakė imsim statyti stulpus, pagalvos, kad kartuves statom.

Saulė jau buvo arti laidos, daržinėje buvo tamsoka, tai su anglų kalbos vadovėliu susėdom ant rąstų. Netrukus atsirado daugiau, Viena moteris ėmė šnekėti, kad reikėtų ir visiems anglų kalbos pasimokyti. Atsirado ir daugiau. Toji pat moteris pasišiūlė surašyti visus, kurie norėtų pasimokyti. Žinoma, jeigu aš su tikėčiau pamokyti. Nesutikt! negalėjau, tai prižadėjau pradėti, kai jie bus pasiruošę. Kai pasilikom vieni, Živilė pasakė:

– Tai man nebeturėsi laiko.

– Gard? – nustebau.

– Turėjau šnekant, kad visa daržinė nori mokytis. Vakar vienas mokytojas surašinėjo vaikus, žiūrėjo, ką kuris moka, skirstė i skyrius. Sakė, kad tave irgi prašys angliškai mokytis.

Nepasijutau, kai paėmiau jos ranką.

– Jeigu reikės mokytis, mokysiu, bet tau laiko užteks. Nuo ryto ligi vakaro nemokysiu. Jeigu čia ims maišyti, pabėgsiu. Nueisiu i knygų kambarį! Kai lenkai išdulkejo, daiktų nebereikia saugoti.

– Pasakyk tą mamai!

(Bus daugiau)

PADĖSIME KIEK GALIME

Pasikalbėjimas su Catholic Medical Mission Board pirm. kun. J. Yannarell

JUOZAS AUKŠTAITIS

Catholic Medical Mission Board yra viena pagrindinių Amerikos medicininės labdaros organizacijų. Ji buvo įsteigta 1928 metais New Yorke, ir jos raštinės yra Manhattano centre iki šios dienos. Pradedant su 1991 m. sausio mėnesiu, Catholic Medical Mission Board yra parūpinusi Lietuvai per 8,500,000 dol. vertės vaistų ir medicininių reikmenų. Ši organizacija buvo pirmoji, suteikusi Lietuvai reikalingus skiepus, kurių vertė apie 1,500,000, įskaitant ir pirmus raudonukės skiepus Lietuvos istorijoje.

Catholic Medical Mission Board pirmininkas, italų kilmės jėzuitas kun. James Yannarell, vyko į Lietuvą pirmą kartą gale spalio mėnesio susipažinti su tuo kraštu ir taisyklomis, kuriomis jis iš už Atlanto buvo ištiesęs paramos ir pagalbos ranką. Kartu su juo keliavo programą skyrus vedėjas Michael McCarthy, kuris buvo pakeliui namo iš Indijos, ir jo padėjėja Rasa Razgaitienė.

— Ar Jūs turite kokią nors medicininę specialybę?

— Tuo metu, kai aš dėčiau teologiją Fairfield, Connecticut, pradėjau lankyti slaugymo kursus. Juos baigęs, atlikau klinikinę praktiką trejus metus, po to įsigijau magistrą ir jau tada dėčiau slaugymą Bostone bei New Yorke. Aš perėjau Catholic Medical Mission Board direktoriaus pareigas prieš dvejus metus. Administracija buvo man nauja sritis, bet taip pat buvo proga pasinaudoti mano medicininėmis žiniomis kitoj aplinkoj ir įveikti naujas užduotis.

— Kokios buvo pirmos sritys, į kurias Jūs atkreipėte dėmesį, atėjęs į direktoriaus vietą?

— Pirmiausia rūpėjo pakelti lygį medicininės pagalbos, kuri buvo siunčiama, ir tiksliau ją paskirstyti, kad nebūtumėm tik trupinėlius po visą pasaulį, bet galėtumėm teigiamai paveikti sveikatos apsaugą kai kuriuose kraštuose ir sustiprinti teikiamą pagalbą jų žmonėms.

— Kokia yra Catholic Medical Mission Board patirtis, teikiant vaistus įvairiems pasaulio kraštams?

— Mes buvome vieni pirmųjų, jei ne pirmieji, kreiptis į vaistų firmas ir susilaukti iš jų vaistų, kuriuos tada dideliais kiekiais siunčiame ten, kur įvykusi kokia stichinė nelaimė arba apskritai, kur yra labiausiai tuo metu reikalingi.

— Į kiek kraštų siunčiate medicininę pagalbą?

— Kasmet skaičius keičiasi, bet šiais metais padėjome tarp 40 ir 50 kraštų.

— Raštinėje, kurioje mes sėdime pas Jus, yra lietuviškų juostų, drožinių, knygų ir net du įremiti padėkos laišakai — vienas iš kard. V. Sladkevičiaus ir antras iš pirm. V. Landsbergio. Ar galėtumėte pasakyti, kas paskatino Jus atkreipti dėmesį į Lietuvą?

— Pirmasis rimtas kreipimasis atėjo iš Rasos Razgaitienės, kuri tuo metu dirbo Lietuvių katalikų religinėje šalpoje. Mums labai teigiamai įspūdį paliko jos prašymo profesionalumas ir tuo pačiu, norėdami padėti savo broliams ir seserims katalikiškame krašte, nutarėme teikti pagalbą Lietuvai. Su tuo ir prasidėjo labai

sklandus mūsų bendradarbiavimas su Rasa, kuris tęsiasi iki šiandienos, kadangi jina dabar jau dirba pas mus.

— Kas paskatino Jūsų kelionę į Lietuvą?

— Kadangi paskirta parama Lietuvai buvo tokia didelė, aš norėjau susidaryti geresnį paskirstymo procedūrų vaizdą ir ieškoti naujų sričių, kuriose būtų galima su Lietuva bendradarbiauti, ypač medicininių specialistų srityje.

— Ar Jums teko aplankyti Imunoprofilaktikos centrą, kuriame tvarkomas skiepijimas?

— Susitikome su dr. Norkūnu ir su direktorium dr. Vytautu Bakasėnu. Centras ir skiepijimo programa, atrodo, gana plačiai išvystyta ir gerai susiorganizuota. Mums paliko teigiamą įspūdį jų padarytas progresas.

— Ar Jūs susitikote su Baznyčios vadais?

— Mes turėjome susitikimus su arkiv. Bačkiumi, CARITAS pirmininku vysk. Tamkevičiumi ir vysk. Žemaičiu. Taip pat susitikome su CARITAS vedėja ses. Albina Pajarskaite.

Arkiv. Bačkis paliko nepaprastą pasiūlymą įspūdį, bandant atstatyti ir įveikti socialines skriaudas, kurių Lietuvoje yra nemaža. Jis pabrėžė, kad jo prioritetai yra katekizacija ir pagalba vargšams, į kurią įeitu ir medicininė pagalba. Mes pasirodė jam talkinti ir su juo bendradarbiauti šioje srityje.

Susitikimo metu su vysk. Tamkevičiumi ir ses. Albina Pajarskaite Kaune buvo proga išgirsti apie CARITAS problemas. Su abiem jau buvau anksčiau susitikęs New Yorke, kai jie aplankė mūsų įstaigą ir sėdėjo šitame pačiame kambaryje.

— Kai vysk. Žemaitis lankėsi Amerikoje prieš porą metų, Jūs su juo New Yorke taip pat susitikote. Gal teko Jums proga jį aplankyti Marijampolėje?

Landsbergio Fondo pirmininkė Gražina Landsbergienė Aukščiausioje Taryboje sveikinasi su nauju bendradarbiu iš Amerikos, Catholic Medical Mission Board pirm. kun. James Yannarell. Sutarta kooperuoti steigiant neurovystymosi terapijos programą kūdikiams Lietuvoje.

— Vysk. Žemaitis buvo mano pirmas svečias iš Lietuvos, ir mes sugyvenome. Užsniigtu keliu važiuoju iš Vilniaus į Marijampolę jį aplankyti. Ten susipažinome su CARITAS skyrusiu moterim, kurios aprišimo mane juosta, pavaišino skaniu raguoliu ir kava, be kurios Lietuvoje neįmanoma apsieiti, ir papasakojo apie savo darbą. Aiškiai jaučiau jų pasiūlymą. Aplankėm taip pat Marijampolės ligoninę ir ten matėme, be kitko, daug amerikiečių dr. Bobelio kampanijos nuotraukų ant sienų. Kalba virė

Pasitarimas Vilniuje dėl neurovystymosi terapijos programos kūdikiams. Iš k. į d.: Catholic Medical Mission Board programų vedėjas Michael McCarthy, padėjėja Rasa Razgaitienė, terapeutė iš Chicago Silvija Šlezaite, dr. Dainius Puras, dr. Misevičius, dr. Tertelis, CMMB direktorius kun. James Yannarell.

apie politiką, nes rinkimai turėjo įvykti kitą dieną. Vysk. Žemaitis buvo suruošęs mums ypatingas vaišes ir dar paruošęs specialų padėkos žodį, kuris mums sujaukino ir paliko gilų nuosirdumo įspūdį. Jis taip pat mums padovanojo visą raguolį!

— Ar Jums teko susitikti su pirm. Landsbergiu?

— Susitikimas su juo įvyko porą dienų prieš rinkimus. Mes jam palinkėjome daug sėkmės, tačiau mūsų norai tuo atveju neišsipildė, kaip parodė rinkimai. Jis mus priėmė labai šiltai, nors jo raštinėje ir buvo tiek pat šalta, jei ne šalčiau, kaip ir kitose įstaigose, butuose ir ligoninėse Lietuvoje.

— Jūs aplankėte nemažai ligoninių Kaune, Vilniuje ir Marijampolėje. Koks jūsų buvo bendras įspūdis?

— Mane itin nustebino, kokios labai ribotos yra jų priemonės gydymui ir kad jie turi dirbti tokiose sunkiose ir atsilikusiose sąlygose. Vertinant iš kitos pusės, Lietuvos medicininis personalas yra aukštą kvalifikaciją, sugebėjimą ir didelio pasiūlymą.

— Ar kokie nors dideli skirtumai krito į akį, kai lankėte ligonines?

— Jos beveik neatrodė kaip ligoninės. Pirmiausia buvo keista matyti uždarytas pacientų kambarių duris. Mums buvo paaiškinta, kad durys buvo laikomos uždarytos, mėginant taupyti šilumą, koridoriai visai

daromos operacijos tuo pačiu metu. Pas mus toks dalykas būtų beveik negirdėtas, nes bijoma užkrėtimų. Naudojama aparatūra atrodo beveik archyvinė ir turi būti jiems labai sunku su tokia technika atlikti savo darbą.

— Ar turėjote kokį nors specifinį projektą, kurį siūlėte Lietuvai medicinos specialistų srityje?

— Catholic Medical Mission Board siūnia specialistus po visą pasaulį, kai kuriuos ilgesniai, kai kuriuos trumpesniai laikui, padėti klinikose, ligoninėse. Lietuva skiriasi tuo, kad jai iš tikrųjų netrūksta medicininio personalo, trūksta kiek žinių apie vėliausius metodus, priėjimus prie įvairių medicininių problemų. Pirmoji sritis, kurioje turėjome konkrečių pasikalbėjimų, tai buvo neurovystymosi terapijos projekto klausimu. Tikslas yra padėti kūdikiams su sutrikimais, kurie dar nekalba, per fizinį lavinimą pasirošti kalbai. Susitikome su Gražina Landsbergiene, kuri vadovauja Landsbergio Fondui, ir keliais Fondo Tarybos nariais. Rezultatas buvo labai greitas, pozityvus ir našus. Landsbergio Fondas sutiko globoti šį projektą Lietuvoje, parūpinti patalpas, padėti su pragyvenimo specialistams ir t.t. Šį projektą mums yra sutikęs koordinuoti niujorkietis logopedas Arūnas Čiuberkis.

— Ar šios srities profesionalai buvo imlūs Jūs siūlomai programai?

— Taip, o taip. Nors iš tikrųjų Lietuvoje dar nėra išvystytos programos tokiems kūdikiams, labai gerą įspūdį paliko tie profesionalai, kurie apskritai dirba su vaikais, reikalingais specialios pagalbos. Jie buvo labai atviri metodams ir priėjimams, kurie yra pas mus naudojami. Susitikimuose su dr. Dainium Puru, dr. Misevičiumi, dr. Terteliu ir dr. Laima Mikulėnaite buvo ryškus jų pasiūlymas darbai ir tiems vaikams, su kuriais jie dirba. Jie be galo daug yra atlikę šioje srityje, ir mes tikimės, kad ir galėsime padėti dar paspartinti progresą.

— Ar turėjote kontaktą su Sveikatos Apsaugos ministerija?

— Ministerija tvarkė mūsų programą Vilniuje, ir buvome labai ja patenkinti. Su min. Oleku suėjome du kartus. Abu kartus buvome gražiai ir nuosird-

žiai priimti. Jis buvo atviras mūsų planam ir žadėjo bendradarbiauti ten, kur reikia. Nebuvo mums klausimo, ar Lietuvai tikrai medicininė pagalba yra reikalinga.

— Ar sugrįžusiam teko svarstyti naujų projektų padėti Lietuvai?

— Kai jau suspėjau atšilti, pas mus atvažiavo Lietuvos Vaikų Globos atstovės iš Bostono, kurios pristatė informaciją apie dvi savo programas. Pirmą rinkė Daiva Veitaitė-Neidhart ir adv. Maria Tovares-Ashmanskiene buvo gerai pasiruošusios ir pristatė labai rimtus projektus, kurie padėtų vaikams, kurie šiuo metu palikti valdiškų institucijų globoje. Norėdami prisidėti prie jų pastangų, paskyrėme 15,000 dol. išgyti medicininių reikmenų, kuriuos naudotų plastinių operacijų metų sausio mėnesį, atskirą krūvį vaikų vitaminių ir lengvo poveikio vaistų, kurie padės institucijose gyvenantiems vaikams. Norėčiau pabrėžti, kad mums labai rūpi atskaitomybės klausimas ir šios grupės pateikti dokumentacija buvo labai gerai sutvarkyta.

— Dėkoju Jums už laiką. Kiek suprantu, šiandien Jūs laukiate ir kitų svečių iš Lietuvos.

— Taip. Mus šiandien žada aplankyti Lietuvos Inkstų fondo pirm. nefrologas prof. dr. Balys Dainys ir direktorė N. Vanagienė. Jie ką tik dalyvavo metinėje Amerikos nefrologų konferencijoje Baltimorėje ir taip pat Amerikos Inkstų fondo suvažiavime. Kelionė buvo jiems imanoma jungtinėmis mūsų atstovės Lietuvos Fondo ir mecenato George Ward pastangomis bei finansine parama. Kadangi su jais buvau susitikęs Lietuvoje, laukiu juos priimti pas save ir parodyti amerikietišką vaišingumą. Apskritai didžiausią įspūdį paliko kai kurių Lietuvos žmonių nuosirdumas, vaišingumas ir pastangos padėti. Stebino puikus Jaunimo teatras ir jo artistai, ypač vienas pagrindinių aktorių, Kostas Smoriginas, kuris mus globojo, vežiojo ir parodė Lietuvos akimirka, kurios paprastas turistas ar keleivis nematytų. Visuomet mielai laukiau svečių iš Lietuvos mūsų įstaigoje ir stengsimės toliau Lietuvai padėti, kiek galime.

— Ar turėjote kontaktą su Sveikatos Apsaugos ministerija?

— Ministerija tvarkė mūsų programą Vilniuje, ir buvome labai ja patenkinti. Su min. Oleku suėjome du kartus. Abu kartus buvome gražiai ir nuosird-

žiai priimti. Jis buvo atviras mūsų planam ir žadėjo bendradarbiauti ten, kur reikia. Nebuvo mums klausimo, ar Lietuvai tikrai medicininė pagalba yra reikalinga.

— Ar sugrįžusiam teko svarstyti naujų projektų padėti Lietuvai?

— Kai jau suspėjau atšilti, pas mus atvažiavo Lietuvos Vaikų Globos atstovės iš Bostono, kurios pristatė informaciją apie dvi savo programas. Pirmą rinkė Daiva Veitaitė-Neidhart ir adv. Maria Tovares-Ashmanskiene buvo gerai pasiruošusios ir pristatė labai rimtus projektus, kurie padėtų vaikams, kurie šiuo metu palikti valdiškų institucijų globoje. Norėdami prisidėti prie jų pastangų, paskyrėme 15,000 dol. išgyti medicininių reikmenų, kuriuos naudotų plastinių operacijų metų sausio mėnesį, atskirą krūvį vaikų vitaminių ir lengvo poveikio vaistų, kurie padės institucijose gyvenantiems vaikams. Norėčiau pabrėžti, kad mums labai rūpi atskaitomybės klausimas ir šios grupės pateikti dokumentacija buvo labai gerai sutvarkyta.

— Dėkoju Jums už laiką. Kiek suprantu, šiandien Jūs laukiate ir kitų svečių iš Lietuvos.

— Taip. Mus šiandien žada aplankyti Lietuvos Inkstų fondo pirm. nefrologas prof. dr. Balys Dainys ir direktorė N. Vanagienė. Jie ką tik dalyvavo metinėje Amerikos nefrologų konferencijoje Baltimorėje ir taip pat Amerikos Inkstų fondo suvažiavime. Kelionė buvo jiems imanoma jungtinėmis mūsų atstovės Lietuvos Fondo ir mecenato George Ward pastangomis bei finansine parama. Kadangi su jais buvau susitikęs Lietuvoje, laukiu juos priimti pas save ir parodyti amerikietišką vaišingumą. Apskritai didžiausią įspūdį paliko kai kurių Lietuvos žmonių nuosirdumas, vaišingumas ir pastangos padėti. Stebino puikus Jaunimo teatras ir jo artistai, ypač vienas pagrindinių aktorių, Kostas Smoriginas, kuris mus globojo, vežiojo ir parodė Lietuvos akimirka, kurios paprastas turistas ar keleivis nematytų. Visuomet mielai laukiau svečių iš Lietuvos mūsų įstaigoje ir stengsimės toliau Lietuvai padėti, kiek galime.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sažiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veitui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAIČIUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas
43 ir Washtenaw apyl. \$250 mėn.
Kreiptis: 312-767-2680.

FOR SALE

Parduodu Lietuvos pašto ženklų rinkinį. Rašyti: A. Kasputis, 14431 Flina Dr., Warren, MI 48093. Tel. 313-779-2632.

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.
anglų kalba. Autorius
Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negyventa vertybių konfigūracija. Studijų dinamizmo eigoje, skverbiama į diasporos mentalitetą, išryškina Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškina. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima taisyklai sugretinti savo tautiško pagrindu su Amerikos tautiško principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško supra-timū-pajautimū. Dėmesio centre — lietuvių ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuvių ateiviai) (1867-914) — lietuvių, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knyga sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

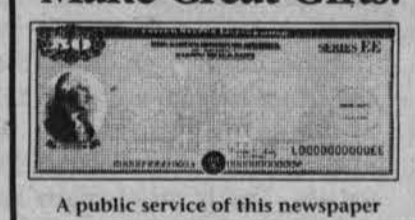
Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

ADOPTION

Suburban couple with traditional family values, loving, stable marriage and cheerful home long to adopt. Together we can create a happy future for your baby. Call John and Kate (collect) 708-560-3627.

Gallu prižiūrėti vaikus, senelius, invalidus. Skambinti:
(312) 735-7301, Silvijai

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS

Genrikas Songinas

Knyga, kurią pradėjus norisi ir toliau skaityti. Istoriniai faktai ir nuotaikos, mitologija ir nuotykių susipynę į vaizdingus pasakojimus, kurių realybė nekelia abejonių.

Lengvai, sklandžiai skaitoma knyga, kuri tinka jaunam ir senam.

Gražiai apipavidalinta, kietais viršeliais, patraukliu dail. Flaminios Lapšienės aplanku ir vinjetėmis. Puiki dovana įvairiomis progomis. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar!

20 svarų statinaitė — \$32

8 svarų statinaitė — \$18

Skambinkite: 708-532-5951

Pristatome UPS

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. 9 v.r.—5 v. p.p. Trečd. 9 v.r.—7 v.v.

KULTŪRINĖ POPIETĖ

Lapkričio 15 d. Kultūros Židinio mažojoje salėje, Brooklyne, NY, Lietuvių Katalikių Moterų Kultūros draugija surengė jaukia kultūrinę popietę, kurioje buvo prisiminta ir pagerbta žurnalas „Aidai“ ir rašytojas Antanas Vaičiulaitis, net 15 metų buvęs „Aidų“ redaktorium.

Salėje, šalia kalbėtojų paruošto stalo, papuošto dviem lietuviškais juostomis, gretimai ant stalo buvo pastatytas neseniai mirusio rašytojo Antano Vaičiulaučio portretas (darbas fotografo Vytauto Maželio). Portreto šone – gvazdikų ir žaliųjų rūtų puokštė. Greta išdėstyta A. Vaičiulaučio parašytos knygos: „Vakarais sargo namele“, „Ir atlekė volungėlė“, „Vidurdienis prie Šermenos“ ir kitos.

Susirinkusius, kurių buvo arti 80, pasveikino klubo pirmininkė Birutė Lukoševičienė.

Tema, „Aidų“ žurnalą išlydėjus“, kalbėjo poetas, kunigas Leonardas Andriekus, OFM. „Aidai yra gimė du kartus. Pirmą kartą – Vokietijoje, o antrą – jau šioms kraštinėse“, – sakė kalbėtojas. Jis plačiau aptarė „Aidų“ amžių, sunkumus ir džiaugsmus, susijusius šio žurnalo leidimu, redaktorius, žurnalą redagavusius, ir jo įnašą lietuvių tautos kultūros lobyną. Pats kalbėtojas „Aidus“ redagavo paskutiniuosius 12 metų.

„Aidai“ nuo šių metų pradžios buvo perkelti į Lietuvą ir sujungti su ten leidžiamu religijos ir kultūros žurnalu „Naujas židynys“. Vis dėlto, privačiai besikalbant, daugelis apgailėtaujančių skubota „Aidų“ perkeltimą į Lietuvą.

Rašytojas, „Darbininko“ redaktorius Paulius Jurkus, kalbėjo apie Antano Vaičiulaučio literatūrinį palikimą ir trumpai aptarė A. Vaičiulaučio parašytas knygas. Kalbėtojas palietė A. Vaičiulaučio ir iš žmogiškosios pusės, o taip pat ir kaip pedagoga, nes jis, studijuodamas universitete, klausė jo paskaitų, o ir savo diplominį darbą parašė apie A. Vaičiulaučio kūrybą.

Ištrauką iš A. Vaičiulaučio knygos „Vidurdienis prie Šermenos“ skaitė Lucija Kašubaitė-Paknienė.

Po programos, besivaišinant ir besišnekučiuojant, priartėjo ir vakaras. Reikėjo skirstytis ir namas, nešantis malonius ir šviesius prisiminimus iš šios gražios popietės.

LIETUVA TV EKRANE

Lapkričio 15 d. vakarinių žinių metu per ABC 7 kanalą buvo parodyta Vilniuje balsuojantieji Lietuvos gyventojai, o jų tarpe buvo ir Vytautas Landsbergis. Žinių pranešėjas pasakė, kad Lietuva buvo pirmoji valstybė, pasitraukusi iš Sov. Sąjungos ir paskelbusi savo nepriklausomybę atstatymą. Bet ji taip pat pirmoji, kurios gyventojai, nebegalėdami pakelti ekonominių sunkumų naštos, per rinkimus pasisakė už buvusių komunistų partiją, kuri dabar yra pasivadavusi Lietuvos Demokratinė darbo partija. Toliau žiūrovai buvo perkelti į Londoną. Iš ten rodė iškilmingai, pagal anglų tradiciją, žirgų traukiamąje karietoje Londono gatve, važiuojantį Lietuvos ambasadorių Anglijai Vinčą Balicką, išteikti savo skiriamuosius raštus Anglijos karalienei. TV pranešėjas pasakė, kad Anglija

neteisėto Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą nebuvo pripažinusi, o Vincas Balickas šito momento turėjo laukti net 52 metus!

ANTRAS KAIMAS „LAISVĖS ŽIBURIO“ RENGINYJE

Jau 27-ti metai New Yorke veikia lietuviška sekmadieninė radijo valanda „Laivės Žiburys“. Jai vadovauja, programą ruošia ir sutvarko vedėjas Romas Kezys. Iki šiol „L.Ž.“ buvo vienos valandos, bet nuo lapkričio mėnesio turėjo persitvarkyti į 30 minučių. Radijo valandai sumažėjus pusiau, teko susispausti. Kai turėta visa valanda, jos pradžioje girdėjome trumpą žodį religine mintimi. Tą dalį tvarkė, o ir pats retkarčiais kalbėdavo, kun. Stasys Raila. Dažnai buvo girdimi: kun. Jonas Pakalniškis, kun. Vytautas Piktarna, kun. dr. Leonardas Andriekus, OFM., o paskutiniu laiku itin buvo malonu klausyti, kalbant kun. dr. Kornelijų Bučmį. Jis taupiau žodžiu daug pasakėdavo, o ir jo balsas kalbėti per radiją yra labai tinkamas. Ta dalis jau nebegirdima. Be abejo, laiko taupymo sumetimais reikėjo atsisakyti ir kitų mažiau reikšmingų dalykų. Sutrukdinimo iš vienos valandos į 30 minučių priežastis buvo ta, kad radijo stotiai, iš kurios buvo girdimas „L.Ž.“ perėjus į kitas rankas, buvo pakeltas mokestis tiek, kad „L.Ž.“ tapo neįmanoma mokėti. „L.Ž.“ išsilauko tik iš radijo klubo narių nario mokesčio, klausytojų aukų ir gaunamų pajamų iš renginių, kurių suruošiama du kartus metuose: pavasarį ir rudenį. Tokių renginių „L.Ž.“ per savo 27 veiklos metus suruošė net 50! Renginiai pasižymėjo aukšta menine kokybe ir sutraukdavo labai didelį skaičių žiūrovų. „L.Ž.“ renginiai ir dabar gausiai tebelankomi.

Lapkričio 21 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY, įvyko 51-sis „L.Ž.“ renginys. Renginio programą atliko humoro ir satyros vienetas Antras Kaimas iš Chicagos. Šis vienetas New Yorke lankosi, jei neklystu, ketvirtą kartą. Paskutinį kartą jie čia gastraliavo prieš 9 metus.

Šį kartą atvyko su pajauėjusiais veidais. Iš senujų „kaimiečių“ buvo: Eugenijus Butėnas (orkestratorius), Vida Gilvydienė, Indrė Toliuštė ir Alida Vitaitė, o naujieji: Tauras Bublys, Jonas Variakojis ir Karolis Žukauskas. Jie į New Yorką atsivežė ir per du išėjimus savo kreivais šypsniais žvelgė į lietuvių politinį bei visuomeninį judėjimą, pavaizduotą trumpesniais ar ilgesniais 22 vaizdeliais. Pirmajame išėjime ryškėni buvo „Lietuviškas automobilis“, „Jaunystės draugas“, „Imperatorius ir jo imperija“. Antrajame, gal tik šiek tiek per daug satyros paliestas, „Paskutinis seimas“ ir „Lituanistinė mokykla“. Kai kurių vaizdelių buvo galima atsakyti, nes jautresniems žiūrovams jie buvo nepriimtini.

Žiūrovai, didelio „klyksmo“ nesukėlė, antrakaimiečių „glostymus“ palydėjo santūriais plojimais. Apšvietimą ir garsą tvarkė Juozas Ulevičius. Dėl neaiškios priežasties programos gale, aktorius pristatinėjant, muzika buvo tiek garsi, kad nei vienos pavadėdės nepavyko išgirsti.

„Laisvės Žiburio“ vedėjas, padėkojęs programos dalyviams ir į visiems atsilankiusiems, pakvietė puotauti, linksmintis ir šokti, grojant Telšinsko, vieno asmens valdomam, elektroniškai orkestrui. Vyko turtinga, įvairiomis meno knygomis ir kitais vertingais daiktais loterija. Maistą gamino V. ir R. Meliniai ir J. Jadelis (Sunrise Caterers).

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lapkričio kariuomenės atkūrimo 74 metų sukaktis buvo paminėta sekmadienį, lapkričio 22 d. Minėjimas pradėtas Apreiškimo parapijos bažnyčioje koncelebruotomis Mišiomis. Ramovėnai ir šauliai jose dalyvavo su savo vėliavomis. Mišios buvo aukojamos už visus tuos, kurie savo gyvybę paaukojo, kad Lietuva būtų laisva. Šv. Mišių auką aukėjo pranciškonų vienuolyno viršininkas, Ramovėnų kapelionas, kun. Leonardas Andriekus, OFM. Jis ir pamokslą pasakė. Kartu su juo Mišias aukėjo parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas ir svečiai iš Lietuvos, kun. Gintaras Vitkus. Parapijos choras giedėjo lietuviškas, Gedimino Šukio sukurtas, Mišias ir kitas lietuviškas giesmes. Chorui vadovauja muzikė Gintarė Bukauskienė. Mišiose dalyvavo ir ambasadorius Anicetas Simutis su ponija. Mišių pabaigoje buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

Po Mišių, persikėlus į parapijos apatinę salę, minėjimas buvo tęsiamas toliau. Minėjimo programai vadovavo buvęs žurnalo „Karys“ administratorius Alfonsas Samušis. Jis, pasveikinęs garbės svečius ir visus susirinkusius į minėjimą, pakvietė kleboną kun. V. Palubinską sukalbėti maldą. Klebonas kvietė visus savo mintyse pasimelsti, kad Aukščiausias laimingų čia susirinkusių, tuos, kurie gynė Lietuvą, naują Lietuvos kariuomenę ir kad svetima kariuomenė galimai greičiau apeleistų mūsų šalį.

Toliau kalbėjo ambasadorius Anicetas Simutis. Jis dėkojo tiems, kurie šią mums brangią šventę prisimena. Kalbėjo apie savo kelionę į Lietuvą, kurioje jis po 56 metų pirmą kartą apsilankė. Kalbėdamas apie išėvijos lietuvių jaudinimąsi dėl Lietuvos įvykusių rinkimų kalbėjo: „bet tai dar nėra tragedija. Neturime nusiminti, jog viešpatavimas nebus ilgas. Lietuvai ateina šviesios dienos ir gera ateitis!“

Apie buvusią Lietuvos kariuomenę, jos organizaciją, o taip pat ir apie naująją dabartinę Lietuvos kariuomenę, jos sudarymą ir pagrindinius tos kariuomenės kūrėjus kalbėjo Ramovėnų pirmininkas Aleksandras Vakselis.

Rašytojas Paulius Jurkus kalbėjo apie Lietuvos valstybės ženklą Vytį ir aiškino jo įvairią interpretaciją, iki buvo prieita prie dabartinio jau... „reformuoto“ (Ar tik nebūtų geriau dabartinį Vytį vadinti „deformuotu“ – P.P.) Paulius Jurkus turėjo atsinešęs ir dvi Lietuvos savanorių kūrėjų išleistas knygas: New Yorke gyvenančio, bet dėl silpnės siveikatos minėjime negalėjusio dalyvauti, Alfonso Koncės – „Laikynas“ ir anksčiau New Yorke gyvenusio, dabar floridiško Leono Virbiko – „Ilgesio posmai“. Iš tų knygų eilėraščių skaitė Lucija Kašubaitė-Paknienė.

Buvo parodyta vaizdajuostė apie dabartinę Lietuvos kariuomenę ir iš paskutinio Vliko posėdžio Vilniuje. Vaizdajuostė parsivežė, grįždamas iš Lietuvos, Aleksandras Vakselis.

Po užsitęsios programos buvo pasivažiinta ir pasižnekučiuota. Minėjimą rengė ramovėnai, birutietės ir šauliai.

P. Palys

LIETUVAI REIKIA PRAKTIŠKŲ PATARIMŲ

Zita Ina Čarneckaitė-Rahbar.

Lietuvoje, vykdamą privatizaciją, iškyla daug problemų visose srityse, o ypač steigiant, organizuojant įvairius verslus. Penkis dešimtmečius komunistų valdymo laikais viskas buvo valdiška. Gaunami įsakymai iš viršaus, o įmonių direktoriai, viršininkai turėdavo įvykdyti tik „planus“. Tačiau visai kiti reikalai, kai reikia patiems imones, prekybos organizuoti, joms vadovauti, kad tos prekybos būtų naudingos patiems šeiminiškams, o taip pat ir valstybei.

Todėl nenuostabu, kad dabar Lietuva šaukiasi pagalbos, laukia įvairių specialistų, galinčių padėti pramonės, verslo, prekybos srityse.

Vytauto Didžio universiteto Ekonomikos ir Vadybos fakulteto dekanas prof. Povilas Zakarevičius rugpjūčio mėn. pabaigoje Lietuvon pakvietė Zitą Iną Čarneckaitė-Rahbar, iš Californijos, jau šešerius metus vadovaujančią savo firmai Creative Marketing Solution, dėstyti biznio įkūrimo ir biznio planų sudarymo kursą VDU Ekonomikos vadybos fakultete.

Zita Ina Čarneckaitė Lie-

tuvoje išbuvo iki spalio mėn. pabaigos. Dėstė tris ciklus - du Kaune ir vieną Alytuje. Kurso ciklas - penkios dienos po 4 val. į dieną, su klausytojams užduodamais namų darbais ir praktiškais pritaikymais savo bizniui.

Klausytojų sudėtis labai įvairi: magistro kurso kandidatai; įvairių įmonių direktoriai, VDU, Vilniaus universiteto, Kauno Technologijos fakulteto profesoriai Ekonomikos ir Vadybos srityse, norintys pagilinti žinias ir patirti naujus dėstymo būdus. Šio kurso pagrindinis tikslas – suteikti teoretinių ir praktiškų žinių apie sėkmingo biznio įkūrimą ir vadybą.

Zita paruošė ir išdalino klausytojams vadovėlį (užrašus), kuriame daug praktiškų patarimų iš biznio srities. Kursų lankytojai uoliai lankė kursus, jais domėjosi ir pareiškė, kad tai labai naudinga ir šie kursai buvo geresni ir naudingesni už visus „svetimačių kursų“.

Tad trumpai susipažinkime ir su pažia Zita Ina Čarneckaitė-Rahbar. Ji vidurinėsios kartos atstovė. Baigusi Chicagos universitetą, kuriame įsigijo Biznio administracijos magistro laipsnį.

Baigusi universitetą, daug metų vadovavo įvairiom biznio įmonėm, pasiekdama „Vice President of Marketing“ poziciją Blue Cross of California įmonėje.

Dabar jau šešeri metai įsteigė ir vadovauja nuosavai firmai „Creative Marketing Solution“. Pasižymi gabumu, gera orientacija ir biznio srityje turi didele patirtį. Už savo atsiekimus biz-

nio srityje jau kelinti metai yra išrašoma „Who's Who“ of American Women ir „Who's Who in The World“ spausdiniuose.

Baigusi liuanistines mokyklas, visą gyvenimą aktyviai dirbo lietuvių organizacijose, ypač savo gyvenimo gražią dalį pašventė veiklai su lietuviškais skautais, eidama įvairias vadovė pareigas.

Zita Ina Čarneckaitė-Rahbar pareiškė, kad jai dirbti Lietuvo-

je būtų labai malonu, labai naudinga, atlikusi gera, Lietuvai naudinga, darba. Ji išgijo Kaune butą. Žada Lietuvą dažniau lankyti ir savo įgytomis žiniomis dalintis su ta sritimi besidominčiais.

Dukros Zitos gražiais atsiekimais Chicagoje džiaugiasi jos tėvelis Stasys Čarneckas. Žitai linkėtina ir toliau savo darbu padėti Lietuvai.

Jurgis Janušaitis

A.†A. Kpt. JONAS JUŠKAITIS

Sunkios ligos iškankintas, mirė 1992 m. lapkričio 28 d. 2:30 val. ryto, sulaukęs 86 metų.

Gyveno Los Angeles, CA, anksčiau Cicero, IL. Gimė Lietuvoje, Plokščių valsč., Budelės kaime, Šakių apskr. Amerikoje išgyveno 43 metus. Buvo Lietuvos kariuomenės artilerijos kapitonas.

Giliame nuliūdime pasiliko: žmona Stefa, brolis Kostas, sūnus George, marti Rita, anūakai: Gregis, Andreja ir Andrius Daug giminių ir artimųjų Lietuvoje ir Amerikoje.

Velionis priklausė L.K. Veteranų sąjungai, BALF'ui, Lietuvių Bendruomenei ir kitoms lietuviškoms organizacijoms.

Rūžinis už a.a. Jono sielą bus kalbamas gruodžio 1 d., 7:30 val. vakaro Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje, Los Angeles, CA. Laidotuvės gruodžio 2 d. Po šv. Mišių 9 val. ryto, Šv. Kazimiero bažnyčioje, velionis bus nulydėtas į Forest Lawn kapines Amžinam Poilsui.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus šiose laidotuvėse dalyvauti.

Nuliūdę: žmona, sūnus, marti, anūakai ir brolis.

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai - (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas - (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas - (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.
Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS DONALD M. PETKUS
DONALD A. PETKUS

A.†A. LEONARD ANGELEIKA

Gyveno Chicagoje.
Mirė 1992 m. lapkričio 28 d., sulaukęs 56 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Jurbarke. Amerikoje išgyveno 43 m.
Nuliūdę liko: žmona Ann Kaspryk, sūnus Leonard P. Angeleika, duktė Katherine Cuello, žentas Edmundas; anūakai: Amber Marie ir Matthew Cuello; tėvai: Bruno ir Josephine Angeleika; dukterėčios: Dana Mayer su vyru Jeff ir Tina Cunkel su vyru George.

Kūnas buvo pašarvotas pirmadienį, lapkričio 30 d. nuo 2 iki 9 v.v. Sullivan Funeral Home laidojimo namuose, 2701 W. 63 St., Chicago.

Laidotuvės įvyks antradienį, gruodžio 1 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėtas į St. Rita parapijos bažnyčią, 63 St. ir Washtenaw, kurioje 10 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Resurrection kapines, Justice, IL.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, vaikai, anūakai, tėvai ir kiti giminiai.
Laidotuvių direkt. Sullivan Funeral Home. Tel. 312-776-8300.

A.†A. LEONAS KEŽENIUS

Mirė 1992 m. lapkričio 27 d. Clevelande, sulaukęs 77 m. amžiaus.

Giliame liūdesy paliko žmoną Stasę, seserį Izabelę ir Juozą Palubinskus, daug brolių bei seserų vaikų su šeimomis. Lietuvoje dvi brolienes, jų vaikus su šeimomis, taip pat a.a. sesers vaikų su šeimomis.

Laidojamas gruodžio 2 d. Baltimorėje, Loudon Park kapinėse.

Liūdinti žmona ir giminiai

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.
CARGO - siunčiame oro linija
„ŽAIBAS“ - virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienu.

9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

APLINK MUS

x PLB pirmininkas inž. Bronius Nainys kalbės vakarone gruodžio 11 d. 7 val. vakare Jaunimo centro kavinėje. Vakaronę rengia Jaunimo centro moterų klubas.

x Skautininkė Marytė Utz vadovaus Jaunimo centro šventei-vakarienei, kuri įvyks gruodžio 6 d. 4 val. po pietų. Šv. Mišios tėvų Jėzuitų koplyčioje 3 val. p.p.

x Vyresniųjų lietuvių centre – Seklyčioje, gruodžio 2 d., trečiadienį, 2 val. p.p. Chicago miesto advokatai kalbės tema: „Vairūs teisiniai patarimai vyresniesiems“. Po to bus programa ir bendri pietūs. Kviečiame atvykti ir išgirsti, gauti daugiau žinių ir daugiau patirties socialiniais klausimais.

x „Tulpė Times“, š.m. gruodžio mėn. nr. 4, pasiekė „Draugo“ redakciją. Laikraštėlių leidžia JAV LB Washingtono valstijos skyrius kas trys mėnesiai. Redaktorė – Zita Petkienė. Tekstai lietuvių ir anglų kalba, daug informacinės ir kitokios medžiagos, susietos su Lietuva bei lietuvių veikla šiapus Atlanto. Sveikiname redaktorę Zitą Petkienę už tikrai kruopščiai ir gražiai atliktą darbą.

x Cicero Jūrų šaulių kuopa „Klaipėda“ yra suorganizavusi Vasario 16 gimnazijai remti būrelį. Šiais metais surinkta aukų 276 doleriai. Aukos perduotos Balfo centrui, kuris būrelio vadu pasius jas Vasario 16 gimnazijai. Būrelio vadovas yra Jonas Dekeris.

x Šeštadienį, lapkričio 28 d., JAV LB Socialinių Reikalų Tarybos rengtame Labdaros vakare vyko laimėjimų padalinimas. Po 100 dolerių laimėjo: Al Stelingis iš Cicero, Vanda Žolynas iš Chicago ir Kazys Zemeckas iš Indianapoliso. 200 dol. laimėjo Vincent Šalčinūnas iš Port St. Lucie Floridos, o 500 dol. laimėjo dr. Antanas Razma iš Burr Ridge. Dr. Antanas Razma savo laimikį padalino į dvi dalis – 250 dol. paaukojo „Draugo“ dienraščiui, o kitus 250 dol. Socialinei tarybai. Dėkojame dr. Antanui Razmai.

x Šv. Kryžiaus ligoninėje planuojami du kalėdiniai koncertai. Pirmajame, gruodžio 10 d., 7 val. vakare, programa atliks Lietuvos Vyčių choras; antrajame, gruodžio 16 d., taip pat 7 val. vak., giedos Catholic Choral Society. Abu koncertai vyks ligoninės koplyčioje. Apylinkių gyventojai kviečiami atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

x Kelionė laivu 1993 m. vasario 28 d. iš Los Angeles į Meksiką (Puerta Vallarta, Mazatlan ir Cabo San Lucas) ir atgal nuo \$619 + \$72 uosto mokesčiai iš Los Angeles. Iš Chicago – nuo \$1,169 + \$77 uosto mokesčiai. Dėl kainų iš kitų miestų kreiptis į: American Travel Service, 9439 S. Kedzie, Evergreen Pk., IL 60642, tel. 708-422-3000. Registruotis iki gruodžio 4 d. (sk.)

x Dainavos ansamblio rengiamas kalėdinis religinis koncertas „Tylia šventą naktį“ įvyks gruodžio 13 d., 3 val. p.p., Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (Brighton Parke). Visuomenė nuoširdžiai kviečiama dalyvauti. Bilietai gaunami Vaznelių-Gifts International prekyboje.

x Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje sekmadienį, gruodžio 6 d., po 10:30 v.r. šv. Mišių bus rodomas Aleksandro Plenio gražiai paruoštas filmas, valstybinio dainų ir šokių ansamblio „Lietuva“ koncertas. Įėjimas laisva auka. Bus kavutė. Pusė pelno skiriama parapijai. Rengia Moterų sąjunga. Visi kviečiami.

x Partizano Daumanto kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 6 d., Ateitinukų namuose tuoj po 9:00 v.r. pamaldų Pal. J. Matulaičio misijoje. Į šį adventinį susirinkimą nariai yra prašomi atnešti šiltų rūbų vaikų siuntiniui į Lietuvą. Taip pat pageidaujama saldainių ar šokolado siuntiniui.

x Turbūt kiekvieną kartą, kai sužinome, kad atvėrė duris dar vieni nauji maldos namai Lietuvoje, pasidar šviesiau ir geriau širdyje. Dar iš vienu Viešpaties namų bus skelbiama tikėjimo tiesos, mokoma gerumo, ugdoma tarpusavio meilė ir pagarbos dvasia. Klaipėdos priemiestyje tūkstantčiai tikinčiųjų laukia maldos namų – bažnyčios. Prisidėkime prie šių Dievui statomų namų nors keliomis plytomis, kad Kalėdų džiaugsmu būtų pripildyta mūsų širdis. Siųskime aukas: Kun. Rimui Gudeliui, SJ, c/o Jesuit Fathers, 2345 W. 56 St., Chicago, IL 60636.

x Jaunimo centras savo rėmėjams ir draugams primena, kad metinė vakariene bus ši sekmadienį. Šeiminių turės progos bent vieną sekmadienį pailsėti, kadangi namie nereikės maisto gaminti. Vakariene bus pradėta šv. Mišiomis, kurios 3 val. p.p. bus aukojamos jėzuitų koplyčioje. Iš koplyčios visi rinksimės į didžiąją salę, kur bus vakariene, meninė programa ir laimėjimų traukimai.

x Marija Kušlikienė iš Grand Rapids, Mich. su sūnumi Algirdu, lydima Aldonos Grinčevičienės, lankėsi „Draugo“ redakcijoje ir administracijoje. Svečiai taip pat įsigijo naujausių knygų ir susitiko su redaktorais.

x Pasaulio lietuvių centre, Lemonte organizuojama rankų darbų paroda „Rankdarbiai '92“, š.m. gruodžio 5-6 d. 10 val. ryto - 5 val. p.p. Parodos atidarymas gruodžio 4 d. 7 v.v. Bočių menėje. Kviečiame atsilankyti. (sk.)

x ŽAIBAS ketvirti metai garantuoti ir patikimai ruošiasi užsienietiškas maisto prekes pristatyti Lietuvoje į namus laiku Kalėdų šventėms! Penkiolikos pakietų pasi-rinkimas! Kalėdiniai užsakymai priimami iki gruodžio 10-tos dienos. Kreiptis: „ŽAIBAS“, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-8090. (sk.)

Maironio lituanistinės mokyklos Lemonte darželio mokyt. Dalia Šlenienė supažindina auklėtinius su keramika.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

IDOMI POPIETĖ LEMONTO CENTRE

Dažnai po pamaldų sekmadieniais Lemonto lietuvių centro didžiojoje salėje vyksta kultūrinės ir kitokios bendruomeninės popietės, organizuojamos, pravedamos centro kultūrinę renginių vedėjos Bronės Nainienės.

Viena iš įdomiausių popiečių įvyko š.m. lapkričio 29 d., su jungus bendruomenines idomybes su humoro spektakliu. Bronei Nainienei atidarius popietę ir pasveikinusi labai

x Sol. Dana Stankaitytė, miela Dainavos ansamblio tartininkė, giedos solo ir kalėdinės giesmės su ansamblio palyda per Dainavos ansamblio rengiamą kalėdinį religinį koncertą „Tylia šventą naktį“. Visi kviečiami koncerte dalyvauti ir pasiklausti kalėdinių giesmių, pajusti šventišką nuotaiką. Koncertas bus gruodžio 13 d. Brighton Parko bažnyčioje.

x Naujų metų sutikimas Jaunimo centre, kurį rengia Lietuvių Opera, prasidės 8 v.v. Šis pokylis visada pasižymi meniškai išpuošta sale, puikia orkestro muzika šokiams, dainomis bei pritaikyta programa. Taip pat kokteiliais su užkandžiais prieš įžengiant į salę 8:30 v.v., o joje – kelių patiekalų karšta vakariene, o po vidurnakčio dar specialūs užkandžiai. Čia visados Naujieji metai sutinkami su Lietuvos himnu ir skambant „Traviatos“ operos muzikai. Vaclovas Momkus yra šio pokylio vyriausiasis vadovas. Paskambinus jo telefonu, 312-925-6193, bus suteiktos visos Naujų metų pokylio informacijos. Kviečiame Jus su savo draugais užsisakyti vietas ir kartu su mūsų Opera sutikti 1993 metus. (sk.)

x Pigiai parduodu lėktuvo bilietą į Lietuvą sausio mėn. 14-tai dienai. Kreiptis: 708-788-8042. (sk.)

x KONTEINERIAI Į LIETUVĄ siunčiami KAS SAVAITĖ per Transpak firmą. 59 ct. už svarą virš 100 svarų. Minumamas \$20. Jūsų siuntiniai yra registruojami mūsų kompiuteriuose. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk.)

x Kalėdinės dovanos oru – kiekvieną trečiadienį. Laivo konteineris – gruodžio 5 d. Kreiptis: Baltia Express, tel. 1-800-SPARNAI arba 312-284-6449. (sk.)

gausiai susirinkusius dalyvius, pranešimą duoti buvo pakviestas PLB pirm. Bronius Nainys, tik šeštadienio vakare grįžęs iš Lietuvos.

Atrodo, kad Br. Nainys jau buvo spėjęs pailsėti ir 35 minučių pranešime plačiai aptarė ne savo kelionės išpuoštumą, bet aktualijas, kurioms ir buvo skirta jo 10 dienų viešnagė Lietuvoje.

Pirmasis viešnagės tikslas buvo planavimas ir mokslinių pagėjų sutelkimas Lietuvoje bei išsivijoje Lietuvos kančios istorijos paruošimui ir išleidimui, norint tą atlikti per 4 metus. Veikalas, ar jo tomai, apimtų ilgą laikotarpį nuo 1939 m. Klaipėdos krašto okupacijos iki šių dienų. Šie reikalai buvo aptarti ir su naujo seimo viršūne, norint patirti, ar Lietuvos valstybinių archyvų medžiaga galės naudotis šios istorijos moksliniai bendradarbiai iš ten ir iš čia, paruošimo ir išleidimo atsakomybę paliekant PLB valdybai.

Antrasis kelionės uždavinys buvo sovietų imperijoje buvusių kraštų, kur gyvena lietuviai, LB pirmininkų-atstovų suvažiavimas Vilniuje. Čia buvo aptarta jiems svarbūs reikalai.

Trečias reikalas buvo 1994 metais Vilniuje ruošiamą pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventę, kurioje dalyvaus ir išeivija. Steigiamas šventės lėšų fondas, norint, kad jame aktyviai dalyvautų išeivija.

Ketvirtasis rūpestis buvo PLB būstinės Vilniuje reikalai. Jos vedėjas Petras Lukoševičius, kuriam Žemės ūkio akademija suteikė garbės daktaro laipsnį, laikinai grįžta atgal į Kanadą. Tam laikotarpiui pasirūpinta vedėju ir tarnautojais, kuriuos išlaiko PLB valdyba. PLB būstinėje Vilniuje PLB pirmininkas ir PLB jaunimo sąjungos pirmininkas turėjo pasitarimą ir su seimo pirm. Algirdu Brazausku, kuris pasiūlė naujam ministrui kabinete turėti išeiviją ministrą be portfelio. Pasiūlymas yra viešas ir bus svarstomas PLB valdyboje. A. Brazauskas paneigė komunizmo atgimimo baubą ir pareiškė, kad nori turėti artimus ryšius su išeivija. Br. Nainys jam atsakė, kad ne žodžiai, o darbai viską lemia. Išeivija pirmiausia nori pamatyti, kokia kryptimi Lietuvą ves naujai išrinktas seimas su LDDP dauguma ir naujoji vyriausybė. Br. Nainys pabrėžė, kad išeivija nori turėti

x Siuntiniai į Lietuvą per ATLANTA IMPORT EXPORT. Kitas konteineris išsiunčiamas gruodžio 9 d. Dėl platesnių informacijų, skambinkite 312-434-2121. Toliau nuo Chicago – 1-800-775-SEND. (sk.)

atstovą seime, pačios išeivijos išrinktą. Dr. Kazys Bobelis išeivijai neatstovauja, o tik savo rinkėjams Marijampolėje. Išeivija ir toliau rūpinsis Lietuva.

PLB pirmininkas turėjo progą tarti sveikinimo žodį Seimo sesijoje. Čia pirmiausia jis iškėlė AU pirm. Vyt. Landsbergio nuopelnus lietuvių tautos laisvės atstatymui ir valstybingumui tvirtinimui, jam dėkodamas išeivijos vardu. Sveikino ir seima, linkėdamas dirbti valstybės labui ir tautos gerovei. Popietėje, prie mikrofono priėjusi, Irena Pemkuvienė stipriai kritikavo PLB pirmininko sveikinimą seimui, į kurį išrinkti keli buvę KGB nariai. B. Nainys atsakė, kad, gerbiant demokratiją, procesą ir daugumos rinkėjų valia, jo pasveikinimas buvo racionalus. Tam pritarė ir stiprus plojimas salėje. PLB pirmininko pranešimas buvo priimtas su giliu dėmesiu ir vos pora klausimų tebuvo leista dėl laiko stokos, nes laukė humoro ir satyros spektaklis, jau seniai suplanuotas. Buvo nuspręsta PLB pirmininko pranešimą ir jam klausimus tešti salėje sekantį sekmadienį po pamaldų.

Humoro ir satyros žodžio meistras, aktorius Algirdas Grašys, Lietuvoje žinomas, kaip „Brač“ humoristas iš „paUtenos“, per 1 val. 20 minučių puikiai atliko savo programą, visus prajuokindamas net iki ašarų. Pasveikinus aukštaitis, žemaičius ir dzūkus, gal daugiausia „špilukų“ leido suvalkiečiams už jų „taupumą“. Spektaklio programa pradėjo ir užbaigė rimta Antano Miškinio poezija. Nepamiršo ir uteniškio Prano Raščiaus satyrinės poezijos, prisimindamas komunistinį laikotarpį su šūkiu viską pakelti aukštyn. Taip ir buvo pakeltas kiaulių lovis ir net migis į palubę... Aktorius pabrėžė, kad juoktis visiems sveika, yra sakoma, kad LDDP reikiama Lietuvos dvigubų demagogų partija. Be aktoriaus „patyrimų“ ir „sapnų“ spektaklio

Lietuvių Fondo pokylyje pelno skirstymo komisijos pirm. Marija Remienė ir LT Tarybos pirm. Povilas Kilius. Pokylis buvo lapkričio 21 d. Nuotr. J. Tamulaičiū

tematikoje vyravo moterys, vyrai ir velniai. Nors aktorius kilme „iš pa Utenos“ – aukštaitis, bet šmaikščiai naudojo žemaičių, dzūkų ir suvalkiečių tarmes. Visa programa buvo kultūringo lygio, be vulgarumo ir lėkštumo, ko neišvengia mūsų satyros teatras.

LIETUVIŲ FONDO JUBILIEJINIS BANKETAS

Lietuvių Fondas kasmet vadaus progą rengia banketus. O banketas, įvykęs lapkričio 21 d. Martinique didžiojoje pokylių salėje, buvo neeilinis. Šiomet fondas mini savo veiklos 30 m. jubiliejų. Jo veikla buvo naši, tad yra verta platesnio paminėjimo. Lietuviška visuomenė, įvertindama tą veiklą, visuomet gausiai ir jo renginius susirenka. Tad ir ši syki pokylių salę užpildė. Čia, žinoma, nereikėtų užmiršti Marijos Remienės, kuri į renginio ruošimą daug patirties ir savo darbo įdėjo. Tokie banketai yra ir plačiai išsiskleidusių lietuvių susitikimo vieta. Tad daugelis prie stalų nesukubėjo, bet būreliais sustoję šnekėdavosi. Pasišnekėjus ir kiek apsilus, pasigirdo balsas, raginantis visus savo vietas užimti.

Tai buvo Ramona Steponavičiūtė, kuri vadovavo vakaro programai. Ji, pradėdama šį banketą, paminėjo, kad fondas, minėdamas savo veiklos 30 m. sukaktį, džiaugiasi visuomenės dosnumu, kurios dėka sutelkta jau per 6,250,000 dol. Po šio atidaromojo žodžio pakvietė Pov. Kilių, fondo tarybos pirm., tarti žodį. Jis pasveikino visus susirinkusius, kurie savo dalyvavimu irgi prisideda prie fondo veiklos parėmimo. Fondo veikla yra svarbi lietuvių išlaikymui, iki šiol lietuvių reikalams jau paskirta daugiau kaip 3 mil. dol. Po jo sveikino Lietuvos generalinis garbės konsulas Vacl. Kleiza: „Ši vakar mes turėtume kalbėti apie fondą, bet dabar mintyse paskutiniai įvykiai Lietuvoje. Tragėdijos dar nėra, bet ji gali būti, jeigu viena ar kita pusė nesilaikys savo pažadų. Apskritai rinkimai praėjo gan kultūringai, kadangi nei vienas nepavadino kito „klounu“ ir nepalygino jo su savo šuniuku. Grįžtant prie savų reikalų, tai išeivijos išsilaikymo procese fondas dar ilgai turės svarbią rolę“.

Lietuvių fondą ir jo svečius sveikino ir jo steigėjas dr. A. Razma: „Lietuvių fondas yra vienas iš didžiųjų išeivijos laimėjimų. Nereikia nusiminti dėl paskutinių įvykių Lietuvoje. Tauta, kuri savo krūtinėmis sulaukė tankus, pati savo kelią pasirinks“. Kalbėtojams ir sveikintojams savo kalbas pabaigus, buvo pradėta jau gerokai pavėluota vakariene. Prieš vakarienę invokaciją sukalbėjo prel. J. Prunskis. Po vakarienės vyko svarbiausia šio vakaro dalis, tai stipendininkų pristatymas ir jiems stipendijų įteikimas. Stipendijų įteikimą pravedė Marija Remienė, pelno skirstymo komisijos pirm., ir

Amerikos Lietuvių Tarybos (ALTOS) iniciatyva yra rengiamas visuomenės susitikimas su Lietuvos generaliniu konsulu Vaclovu Kleiza š.m. gruodžio 4 d., penktadienį, 6 val. vakare Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus patalpose, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago IL. Susitikimo metu prie vaišių stalo kiekvienas galės pasikalbėti su konsulu ir pamatyti konsulato vargingą isikūrimo pradžia. Konsulato įstaiga yra Balzeko LK muziejaus patalpose, antrame aukšte. Ten yra ir ALTO įstaiga.

Mūsų garbės konsulo Vaclovo Kleizos įstaiga buvo Bell Ave., Chicagoje. Prieš keletą mėnesių, ponui Balzekui davus nemokamai kambariuką, konsulato įstaiga perkelta į Balzeko LK muziejaus patalpas. Pažiūrėjus į konsulato kambarį, labai vargingai atrodo: reikia dažyti sienas, reikia kompiuterio, reikia langui aptamsinimų, reikia kabinetui rąstams sudėti ir t.t. Nėra šildymo, naudojasi ALTOS paskolinta elektrine šildymo krosnele.

Jeigu mes jautiamės dar lietuviškas, tai pagalvokim, ar ne mūsų šventą pareigą įrengti šį kambarėlį, kad jis galėtų vadintis „Konsulatas“.

Todėl visi esate kviečiami gruodžio 4 d. atsilankyti į šį visuomenės susitikimą su gen. konsulu Vaclovu Kleiza. Atsilankę nesigailėsite. Rengimo komiteto ponios maloniai jus sutiks, pavaišins, ir geroje nuotaikoje praleisite keletą valandų su gerbiamu konsulu, su savo draugais bei pažįstamais. Be to, moraliai ir materialiai paremsite konsulato įsikūrimą. Aukos dydis nėra nustatytas. Nė viena auka nėra per maža, kuri eina iš tyros, lietuviškos meilės kupinos, širdies.

Ant. Repšienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.